

REFORMÁTUS

Újság

Gyülekezeti tájékoztató

2013. július - augusztus
XX. évf. 7-8. szám

Kenyered és borod táplál engem...

Nagyon szívesen énekeljük, főleg ifjúsági alkalmakon, ezt a Jézus Krisztus szupersztár című musicalből kölcsönzött éneket, melynek kezdő szavait jelen írás címéül választottam. Kérdés, hogy milyen - újkenyéri hálaadásra gondolva, most maradjunk csak a kenyérnél - kenyérré gondolunk eközben.

Nemzetiszínű, piros-fehér-zöld, trikolórral átkötött, aranybarna kenyérré? Vagy szemetesek és kukák mélyén lapuló, általunk eldobált, sokszor nemcsak darabka, hanem fél vagy egész penészesedő kenyerekre? Vagy nagyszüleink kemencéből kivett kenyérére, melyet áhitattal, imádságos szívvel vettek kezükbe, mielőtt megszelték? Vagy eszünkbe jut a jézusi mondat, a vezérfonál szerint napokban olvasott újszövetségi részből, János evangéliumából: „Én vagyok az élet kenyere: aki énhezám jön, nem éhez meg, és aki bennem hisz, nem szomjazik meg soha”?

Véleményem szerint az utóbbi jut legritkábban eszünkbe a kenyér szó hallatán, de ki-ki döntse el ezt maga. Azonban, ha nem is gondolunk minden esetben a lelki kenyérré, de legalább hálás szívvel a mindennapi valós kenyérré és mindenre, ami a táplálásunkat biztosítja - sőt Luther szerint az egész komfortérzetünket, minden szükségletünket, a cipőtől a jóakarátú szomszédig ide sorolhatjuk -, már jó úton vagyunk, hisz a hálás szív azt jelenti, hogy a kenyérszeretben valami mást is látunk. Leggyengébb esetben a munkát, a vetéstől az aratáson keresztül a malom, majd pékség fehérségéig, és a munkást.

A Szentírásban gyakran olvasunk a kenyérről, a szó valós értelmében is, a mannáról, mint mennyei kenyérről, a kenyerekről, melyekkel Jézus jóllakítja a sokaságot, a kenyérről, melynek megtöréséről az emmausi tanítványok megismerik Jézust, és számos más esetben;

de a lelki kenyérről is, akár ha az iménti jánosi idézetre gondolunk. Fontos megjegyeznünk, mielőtt a mennyei kenyérré, Jézusra rátérünk, hogy Jézus valahányszor kenyeret vett a kezébe, mindig hálát adott, mielőtt megtörte. Ismét egy kérdés önnön lelkiismeretünkhöz: így teszünk-e mi is, s erre tanítjuk-e gyermekeinket?

És ki tanította nekünk, hogy kérnünk kell a mindennapi kenyeret, imádkozni érte? Természetesen Jézus. A mindennapi kenyeret, azaz a mi mindennapi kenyérünket? A miénket,

Rudabánya református temploma

add meg nekünk ma. Újabb válasz nélküli kérdés: ha nincs jó termés, ha nincs kenyér, vagy ahol nincs kenyér, ott nem kérik, vagy rosszul kérik, vagy mástól kérik azt? A mi mindennapi kenyérünk és a címben szereplő kenyéred -azaz Jézus kenyere - mutatja, hogy a testi és a lelki kenyér nem ugyanaz. A testi kenyérben is ott van a lelki, már ha az ember úgy eszi, hogy tudja, Istennek kell megköszönnie, mert Ő táplálja a testet is, mégha az embernek a maga munkáját is oda kell tennie, a lelkiben

azonban nincs benne a testi, a lelkiben Jézus van benne. János evangéliumában először csak az éhségüket enyhítő kenyér miatt keresi a sokaság Jézust, de miután megértik, hogy Jézus mást akar adni nekik, a lelki kenyeret, önmagát, kéri: „Uram, add nekünk mindig ezt a kenyeret!”

Vagyis a testi és lelki kenyérért egyaránt imádkoznunk kell. A mindennapiért. Mert minden nap újra és újra szükségünk van mindkettőre, mindkettő erejére. Újkenyéri hálaadó istentiszteletekre készülünk, ahol hálát adunk mindkettőért, a testi, a valós kenyér kapcsán a lelkiért is. Megköszönjük a kenyeret, a termést, Isten gondoskodását és azt, hogy lelki, mennyei kenyérként adta nekünk magát. Hogy lakjunk jól vele, hogy a lelkünk lakjon jól vele.

Aki egyszer frissen sült, kemencéből kivett kenyeret kóstolt, aligha felejt el az ízét. Vágyik arra, hogy hasonlót egyen. De aki egyszer megkóstolta a lelki kenyeret, aki tudja, mit jelent Jézus léte életünkben, mit jelent Jézussal járni és lakozni, jól lakni, bővölködni a szeretetében, aligha felejt el ennek az ízét. S vágyik arra, hogy ismét ehessen a lelki kenyeret, lakjon jól a lelke is.

Miért kell nekünk mindennap ennünk? Hiszen jóllaktunk, tele a gyomrunk? Igen, csakhogy a gyomor hamar emészt, s újra hallatja hangját, követeli a táplálékot, a kenyeret. Jó, de mi van a lelkünk táplálékával, a mennyei kenyérré? Hiszen a lelkünknek nincs gyomra. Nincs és mégis van. A lelki kenyeret hamar felemészti a gondok, a próbák, a bajok, a fájdalmak, kishitőségünk, csüggedéseink, örökös aggodalmaink, vagy épp magunk vágyunk más ízek után, melyeket igen fondorlatosan, inycsiklandozóan készít el a gonosz, hogy önként mondjunk le

az igazi lelki kenyérről. Jelez a lelki kenyér hiányát érző lelki gyomrunk is, csak épp gyakran nem halljuk, vagy nem akarjuk meghallani annak kor-gását, mást, talán épp a testi kenyeret tartjuk fontosabbnak. Mikor tanuljuk

meg már, hogy előbb Isten országát kell keresnünk s minden más megadatik nekünk? Vagy ahogyan Jánosban halljuk: „Ne azért az eledelért fáradozzatok, amelyet elvész, hanem azért az eledelért, amely megmarad az örök életre,

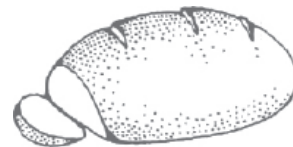
amelyet az Emberfia ad majd nektek...”

Hát így, ezekkel a gondolatokkal a szívünkben énekeljük: „Kenyered és borod táplál engem...”

Ambrus Erika

Nemcsak kenyérről él az ember

Olvasandó: Jób könyve 25-26. része

Hogy mit hallott meg a súa-hi Bildád, vagy miért itt szakítja meg a költemény szerzője Jób hosszú monológját, nem lehet pontosan kideríteni. Talán az a vádaskodó ironia indítja szólásra, amit mi is kiolvashatunk a monológ előző két részéből, illetve amivel az Isten ellen vádaskodók ma is megpróbálják hitűkből kiábrándítani az egyszerű keresztyén embereket. Bildád – mint minden jóhiszemű, Isten tekintélyét elismerő, hívő lélek- védelmébe veszi Istent. Az Isten hatalma nem olyan, amelyet kihasználhatna az istentelen, hanem rendteremtő hatalom, seregeinek száma végtelen, a mindenség békéjét és rendjét ők biztosítják – mondja Bildád. Hát nem félsz-e ettől a korlátlan hatalomtól, hogy kihívod magad ellen!? Ennyire futja erejéből, mert Jób újra átveszi tőle a beszéd fonálát. Mielőtt tovább figyelnének Jób-ra, gondolkodjunk el a fenti közbevetésen, Bildád stratégiáján... Kell-e Istent védeni? Szerintem NEM. Az ŐT támadó bűnöst kellene inkább büntudatra ébresztenie a hit emberének. De hogy ez milyen nehéz, eddig is érezhattuk. Hiszen ebben a vitában minden megszólaló részizagságokat mond ki, de nincs meg az a bizonyos mérleg, amely megmutatná, kinek milyen százalékban van igaza. Nincs még jelen a testet öltött szeretet, igazság, kegyelem: Jézus Krisztus. Bár a tértítés, az evangelizáció Krisztus példájának felhasználásával sem könnyű, sőt, mintha egyre nehezebbé válna, de nélküle szinte lehetetlen... Ezért kellene a viták helyett, az igazság keresését egy irányban végezni – Krisztus még teljesebb megértésére törekedni. De még a legteljesebben megértett Krisztusi tanítás sem jogosít fel arra, hogy elfeledjük Urunk figyelmeztető szavát: „Sőt azt is mondom nektek: „Könnyebb a

tevének a tú fokán átmenni, mint a gazdagnak az Isten országába bejutni.” Amikor meghallották ezt a tanítványok, nagyon megdöbbentek, és így szóltak: „Akkor ki üdvözülhet?” Jézus rájuk tekintett és ezt mondta nekik: „Embereknél ez lehetetlen, de Istennél minden lehetséges.” Mt. 19: 24-26 . Ez nem másra figyelmeztet, mint amit Pál is tanít: „Mert most tükör által homályosan látunk, akkor pedig színről színre; most töredékes az ismeretem, akkor pedig úgy fogok ismerni, ahogyan engem is megismert az Isten”. (1Kor. 13:12) A Jubileumi kommentárban ezt olvashatjuk Bildád beszédéről: „Bildád sem képes a Jób által felsorakoztatott tényeket se megmagyarázni, se megcáfolni, ezért nem is reflektál rájuk. Annyit azért mégis megértett Jób beszédéből, hogy kedvenc dogmájuknak gyenge pontjait támadja és a maga jogait követeli Istennel szemben. Ezért Bildád az Isten és az ember közötti mérhetetlen közbevetetésről kezd beszélni. Szavai alkalmasak Jób támadására, de a megintgatott dogma alátámasztására gyengék. Tulajdonképpen gyenge ismétlése az egész a vita elején felvonultatott érveknek. Ez a beszéd már a kimerülés jeleit viseli magán és visszavonulásnak tekinthető”.

A 26. rész sem tartalmaz hosszú beszédet. Ahogy a Jubileumi kommentár szerzője fogalmaz: „Bildád szavaira Jób is csak röviden felel, hiszen ellenfele csak általánosságokra szorítkozott. Az alázatosságra intést figyelmen kívül hagyja és gúnyal árasztja el Bildád gyenge érveit. Majd Istennek összehasonlíthatatlan nagyságáról kezd beszélni, de ellenfelénél ékesszólóbb, sokoldalúbb ábrázolásban. Ezzel kimutatja, hogy nincs rászorulva Bildád kitanítására. Beszéde hasonlít a 9:4-11

és 12:13-15 gondolatmenetére, de azoknál markánsabb kivitelben”. Először talán arra hívja fel Jób a figyelmet, hogy a vele vitázó tudománya gyakorlati jelentősége az „erőtlen, tehetetlen és oktalan” számára nem segítség. De erre csak akkor jött rá maga is, amikor elérte a baj, a próbatétel. S bár az elméleti tudást pillanatszerűen lebecsüli, további beszédének megállapításai arról tanúskodnak, hogy nagyon is járatos az akkori kor Istennel kialakított elméleti tudományában, teológiájában. Egyebek között itt olvashatjuk (6.vers) a Jézus által mondott kijelentés elméleti síkon kikövetkeztetett csiráját: Jézus mondja: „A halottak feltámadásáról pedig nem olvastátok-e, amit Isten mondott -2Móz. 3:6- nektek: Én vagyok Ábrahám Istene, Izsák Istene és Jákób Istene? Az Isten nem a holtak Istene, hanem az élőké.” (Mt. 22:31-32)

Viszont a későbbi versekben nem gyakorol megbánást, hanem éppen ellenkező irányba viszi indulata. Még több olyan erejét, hatalmát, képességét sorolja fel Istennek, amit szerinte Bildád nem említett –(mert nem tud?)... De ezzel együtt sem változtat eddigi hangvételén, lelkében nincs nyoma a teremtény köteles tiszteletének Teremtőjével szemben. Vagy ez nem is kell?

Ha azt gondolnánk, hogy a keresztyén embert ilyen ellentmondásos helyzetek nem veszélyeztetik, akkor bizony el kell olvasnunk a János apostol első levelét, de az alábbi néhány verset mindenképpen ajánlanám: „Gyermekeim, ne szóval szeressünk, ne is nyelvel, hanem cselekedettel és valóságosan. Ebből tudható, hogy az igazságból valók vagyunk. És akkor az ő színe előtt azzal biztatjuk a szívünket, hogy bár a szívünk elítél, Isten mégis nagyobb a mi szívünknel, és mindent

tud”. (1Jn. 3: 18-20) Hiszen Megváltónk maga mondja: „Nem mindenki megy be a mennyek országába, aki ezt mondja nekem: URam, URam, hanem csak az, aki cselekszi az én mennyei Atyám akaratát”. (Mt. 7: 21) Végül is talán azzal zárhatnánk le ezt a magyarázatot, hogy a földi ember két magaslatot érzékel maga előtt akkor, amikor öntudatra ébred. Az egyik sötét, a másik fényes. Belsejébe egyiknek sem nem láthat bele világosan, de a kettő között a hit fénylő hídja kínálja magát. Elindulva e híd felé Isten Igéjéből nyerünk erőt, a hidra Jézus Krisztus hívása emel fel, s Ő indul el az egyetlen helyes irányba. Ha végig tudunk vele menni, akkor látunk majd bele mindkét magaslat minden titkába. Akinek ez kevés, annak semmi nem elég...

Ima: Imádkozzunk a 10. zsoltár verseivel: URam, miért állsz oly távol,

miért rejtőzöl el a szükség idején? A bűnösök gögjükben üldözik a nyomorultat, de saját ármánykodásuk ejti el őket. Dicsekszik kapzsiságával a bűnös, és áldást mond a haszonleső, de ezzel megcsúfolja az URat. Fennhézva mondja a bűnös: Nem lesz számonkérés, nincs Isten! Ez minden gondolata. Útjai mindenkor eredményesek, azt hiszi, hogy messze van ítéleted, semmibe veszi ellenségeit. Azt mondja magában: Nem rendülök meg, nemzedékek váltják egymást, de engem nem ér baj. Szája tele van átokkal, csalással és durvasággal, nyelve nyomorúságot és bajt okoz. Ólalkodik a házak körül, titokban meggyilkolja az ártatlant, szeme a gyámoltalant figyeli. Lesben áll rejtékelyén, mint oroszlán a bozótban. Lesi, hogy elragadhassa a nyomorultat. Kiveti hálóját, és elragadja a nyomorultat. Szétzúzza, levágja

a gyámoltalanokat, ha a körmei közé jutnak. Azt mondja magában: Elfelejtett az Isten, eltakarta arcát, nem lát meg soha! Állj elő, URam, emeld föl kezedet, Istenem! Ne feledkezz meg a nyomorultakról! Miért vetheti meg Istent a bűnös? Miért mondhatja magában: Nem lesz számonkérés?! Pedig te látod a vést és a bánatot, rátekinetsz, és kezdedben tartod. Rád bízhatja magát a gyámoltalan, az árvának te vagy a segítője. Törd össze a bűnös hatalmát, a gonosztól kérd számon bűnét, hogy nyoma se maradjon! Király lesz az ÚR mindörökké, a pogányok pedig kivesznek országából. Az alázatosok kívánságát meghallgatod, URam. Megerősíted szívüket, feljűk fordítod füledet, véded az árva és elnyomott ügyét, hogy ne hatalmasodjék többé senki a földön. Ámen!

- id. f. -

Olvasandó: Jób könyve 27. része

Jóbnak az a kinyilatkoztatása, amelyet e rész első hét versében így olvassunk: „Jób folytatta beszédét, és ezt mondta: Az élő Istenre mondom, aki megfosztott igazamtól, és a Mindenhatóra, aki megkeserítette lelkemet, hogy amíg csak lélegzem, és Isten lehelete van bennem, nem szól ajkam álnokságot, nem mond nyelvem hamisságot. Távol legyen tőlem, hogy igazat adjak nektek! Míg csak meg nem halok, nem engedek feddhetetlenségemből. Igazamhoz ragaszkodom, nem hagyom, egyetlen napomért sem gyaláz a szívem. Úgy járjon ellenségem, mint a bűnös ember, és aki ellenem támad, mint az álnok...” a Jubileumi kommentár magyarázója szerint „ártatlanságának ünnepélyesen deklarálása”. És „nemcsak azt jelenti, hogy barátainak állításait nem fogadja el, hanem azt is, hogy érthetetlen sorsa dacára a kegyes érzületet Istennel szemben meg akarja őrizni. Ez a szilárd hit, amely szemben áll a hitetlenek gondolkodásmódjával (21:16) Lényeges része annak az ártatlanságnak, amelyet itt Jób ünnepélyesen kinyilatkoztat”. Bár a magyarázat további része finomításokat tartalmaz, de mégsem Krisztus Hegyi beszédének lelkülete árad felém belőle, hanem az a spekulatív farizeusi gondolkodás, amely hálát ad Istennek, hogy nem olyan bűnös, mint a vámszedő

(Lk. 18:10-14)... De a teljesség kedvéért még idéznék belőle. „2: Teljes öntudata birtokában Istenre esküszik, hogy bizonyágtétele igaz. Jób eddig egyszer sem esküdött, most pedig arra esküszik, aki igazát elfordította és életét megkeserítette. Az eskü a 4. versben következik, a 3. vers pedig az eskü méréségét indokolja. - 3: Magyarázat, amely Jób ünnepélyes állítását kettős értelemben határozza meg. Nemcsak életerejének van még birtokában („az én lelkem énbennem van” kifejezés ilyen értelmezésére nézve vö. 2Sám 1:9), de szellemi ítélőképeségével is rendelkezik vö. 32:8. Ezért tudatos és visszavonhatatlan, amit itt állít: a) Hogy az Istentől rábocsátott nehéz sorsot nem érdemli meg; b) hogy ő ennek ellenére istenfélelmét nem adja fel, tehát nem ítéhető el istentelen gyanánt. Ebből logikusan következik, hogy barátai maguk az istentelenek, akik őt hamis vádolókként elítélték. - 7: Aki azt állította róla, hogy istentelen, arról derüljön ki, hogy az.” (Jub. kommentár) Nem tudni, ki és mi okból akar Jóbban pozitív hőst látni minden áron. Mert először Isten ennek látta? De már régen nem az! A szenvedés bizony összezavarta őt is. Az ördög hatalma sem kicsi, ha emberrel szemben gyakorolja. Isten győzhet felette, ember csak Isten segítségével, de ezer

sebből vérezve éli túl a harcot. Amikor Jób saját ártatlanságát nyilatkoztatja ki ünnepélyesen, akkor teszi kérdésessé Isten igazságosságát, s így mindenhatóságát is.

A további magyarázat is Jób mellé akar minket állítani, holott a szöveg szerint Jób saját maga mellett áll mindenkivel szemben. „8-10: Ártatlanságát azzal is bizonyítja, hogy az ő helyzetében egy hitetlennek nem lenne olyan bizodalma és reménye Isten iránt, aminővel ő még mindig rendelkezik, mert azt a szenvedések közepette is megőrizte. Ez a belső lelkiállapot különbözteti meg a kegyest a hitlentől. Ez az a belső kincs, amelyet semmiféle viszontagság nem vett el tőle”. (Jub. kommentár) A magyarázó abba a hibába esik, ami a legnagyobb hibája lehet az Igét magyarázó embernek, amikor akár Istenről akár Jézusról, akár más bibliai személyről ezt mondja: „És akkor XY azt gondolta”. Hogy egy hitetlennek milyen bizodalma és reménye van Isten iránt, azt az tudja. Jóbnak meg olyan hite van, amely számon akarja kérni Istent... Ezt meg a szöveg olvasója tudja. De azt is, hogy Jézus nagycsütörtök éjjelén így imádkozott: „Atyám, ha akarod, vedd el tőlem ezt a poharat, mindazáltal ne az én akaratom legyen meg, hanem a tied.” Ekkor angyal jelent meg neki a

mennyből, és erősítette őt.” (Lk. 22:42-43) Természetes(?), hogy ezután ez következik: „Miután barátainak vádjait így visszaverte, a fegyvert, amellyel hadakoztak ellene, most ellenük fordítja. Ez a fegyver pedig éppen a visszafizetési tan. Jób itt ugyanazt a nyelvet használja barátai ellen, amellyel azok támadták. Ezen az alapon nem egy tekintélyes magyarázó a 27. résszel kapcsolatban azt állítja, hogy ez a szöveg nem Jób szavait őrzi, hanem tulajdonképpen Cófár hiányzó harmadik beszédével azonos. De ezek a magyarázók nem veszik észre azt a finom iróniát az ábrázolásban, amely a visszafizetési tan képviselőinek meg akarja mutatni: így fordul vissza a saját fejetekre a bölcsességek – 8: Micsoda reménysége lehet a képmutatónak? Mert ő (Jób) még a halállal szemben is reménykedik az Istenben, vö. 16:11. – 9: Meghallja-e kiáltását Isten? A 19:7-ben Jób arról panaszkodott, hogy nem hallgatja meg Isten az ő kiáltását. Azonban egy bizonyos ideig tartó lelki elsötétedés után itt már visszanyerte bizodalmit a meghallgattatásra. Az itt felsorolt kér-

dések mind nagyon nyomatékosok annak bizonyítására, hogy Jób belsőleg mennyire elhatárolja magát a hitelenektől, akik közé most már támadóit is sorolja.” (Jub. kommentár)

A rész befejező verseiben Jób még „Kioktatja barátait a gonoszok sorsáról. Jób barátai ismerik ugyan Isten erkölcsi rendjét, de ezt az ismeretüket szándékosan rossz értelemben használták fel. Ezért ő is leírja az istentelenek sorsát, hiszen eddig sem állította az ellenkezőjét, csupán azt, hogy a tapasztalat nem mindig igazolja a gonoszok bűnhődését. Itt olyan rejtélyek vannak, amelyekre sem ő, sem mások nem tudnak válaszolni. Barátainak célja az volt az istentelenek sorsát felmutató érvelésükkel, hogy őt bűnösségéről meggyőzzék, ő pedig azt akarja beláttatni velük, hogy milyen képtelenség volt őt a gonoszokkal egy kalap alá venni.” (Jub. kommentár)

E rész valamennyire feltárja előtünk az ószövetségi kor pereskedését, bíraskodását. Annak alapján, amit eddig olvastunk, akár arra is következtethetünk, hogy a peres ügyek megnye-

résének egyik feltétele az, hogy a jó ügyvéd (vagy a magát védő vádlott) addig vitázzon az ellenféllel, amíg az kifogy az ellenvetésekből, vagy összezavarodik a vitában és elhallgat. Ekkor a még érvelni tudó deklarálja ártatlanságát, és dönthet a bíró... De a valós üdvösség kérdése nem irodalom, nem is ókori kibeszélős, hanem a mindenható Isten Krisztus érdeméért bűnösöknek felkínált ingyen kegyelme. Amelyben mindhalál megmaradni csak a Szentlélek ereje segíthet.

Ima: Imádkozzunk a 121. zsoltár verseivel: Zarándokének. Tekintetem a hegyekre emelem: Honnan jön segítségem? Segítségem az ÚRtól jön, aki az eget és a földet alkotta. Nem engedi, hogy lábad megtántorodjék, nem szunnyad őriződ. Bizony nem szunnyad, nem alszik Izrael őrizője! Az ÚR a te őriződ, az ÚR a te oltalmad jobb kezed felől. Nem árt neked nappal a nap, sem éjjel a hold. Az ÚR megőriz téged minden bajtól, megőrzi életedet. Megőriz az ÚR jártodban-keltesben, most és mindenkor. Ámen!

- id. f. -

B I B L I A O L V A S Ó

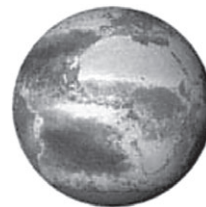
v e z é k f o n a l

		A							
1.	Cs.	2Krón 28, 1–15		Jn 15, 9–17		1.	V.	Neh 8, 1–12	Jel 2, 8–11
2.	P.	2Krón 28,16–27		Jn 15,18–27		2.	H.	Neh 8,13–18	Jel 2,12–17
3.	Sz.	2Krón 29, 1–19		Jn 16, 1–4a		3.	K.	Neh 9, 1–21	Jel 2,18–29
4.	V.	2Krón 29,20–36		Jn 16,4b–15		4.	Sz.	Neh 9,22–37	Jel 3, 1–6
5.	H.	2Krón 30, 1–12		Jn 16,16–23a		5.	Cs.	Neh 10, 1–31	Jel 3, 7–13
6.	K.	2Krón 30,13–27		Jn 16,23b–33		6.	P.	Neh 10,32–40	Jel 3,14–22
7.	Sz.	2Krón 31		Jn 17, 1–9		7.	Sz.	Neh 11, 1–14	Jel 4, 1–8
8.	Cs.	2Krón 32, 1–19		Jn 17,10–19		8.	V.	Neh 11,15–36	Jel 4, 9–11
9.	P.	2Krón 32,20–33		Jn 17,20–26		9.	H.	Neh 12, 1–26	Jel 5, 1–5
10.	Sz.	2Krón 33, 1–13		Jn 18, 1–11		10.	K.	Neh 12,27–47	Jel 5, 6–10
11.	V.	2Krón 33,14–25		Jn 18,12–18		11.	Sz.	Neh 13, 1–22	Jel 5,11–14
12.	H.	2Krón 34, 1–13		Jn 18,19–27		12.	Cs.	Neh 13,23–31	Jel 6, 1–8
13.	K.	2Krón 34,14–28		Jn 18,28–36		13.	P.	Eszter 1, 1–9	Jel 6, 9–11
14.	Sz.	2Krón 34,29–33		Jn 18,37–40		14.	Sz.	Eszter 1,10–22	Jel 6,12–17
15.	Cs.	2Krón 35, 1–19		Jn 19, 1–11		15.	V.	Eszter 2, 1–14	Jel 7, 1–8
16.	P.	2Krón 35,20–27		Jn 19,12–22		16.	H.	Eszter 2,15–23	Jel 7, 9–17
17.	Sz.	2Krón 36, 1–10		Jn 19,23–27		17.	K.	Eszter 3	Jel 8, 1–6
18.	V.	2Krón 36,11–23		Jn 19,28–37		18.	Sz.	Eszter 4	Jel 8, 7–13
19.	H.	Nehémiás 1		Jn 19,38–42		19.	Cs.	Eszter 5	Jel 9, 1–12
20.	K.	Neh 2, 1–10		Jn 20, 1–10		20.	P.	Eszter 6	Jel 9,13–21
21.	Sz.	Neh 2,11–20		Jn 20,11–18		21.	Sz.	Eszter 7	Jel 10, 1–7
22.	Cs.	Neh 3, 1–32		Jn 20,19–23		22.	V.	Eszter 8	Jel 10, 8–11
23.	P.	Neh 3,33–38		Jn 20,24–31		23.	H.	Eszter 9, 1–19	Jel 11, 1–4
24.	Sz.	Neh 4, 1–8		Jn 21, 1–6		24.	K.	Eszter 9,20–32	Jel 11, 5–14
25.	V.	Neh 4, 9–17		Jn 21, 7–14		25.	Sz.	Eszter 10	Jel 11,15–19
26.	H.	Neh 5, 1–13		Jn 21,15–19		26.	Cs.	Mikeás 1,1–7	Jel 12, 1–6
27.	K.	Neh 5,14–19		Jn 21,20–25		27.	P.	Mik 1,8–16	Jel 12, 7–12
28.	Sz.	Neh 6, 1–14		Jelenések 1, 1–8		28.	Sz.	Mik 2,1–7	Jel 12,13–18
29.	Cs.	Neh 6,15–19		Jel 1, 9–16		29.	V.	Mik 2,8–13	Jel 13, 1–10
30.	P.	Neh 7, 1–38		Jel 1,17–20		30.	H.	Mik 3	Jel 13,11–18
31.	Sz.	Neh 7,39–72		Jel 2, 1–7					

AUGUSTUS

SZEPTEMBER

VILÁGOLDAL

Hitről hívóknak

Egyetemi vezetők találkozója

Protestáns, többségében református egyetemek vezetői gyűltek össze június 12. és 15. között a hollandiai Ede városában. A tanácskozás főként azzal a kihívással foglalkozott, miként lehet a keresztyén jelleget megőrizni – akár missziói bizonyágtétellel is vállalni – egy olyan helyzetben, amikor az egyetemek közötti verseny és az akkreditációs feladatok gyakran abba az irányba terelnek az egyházi egyetemeket, hogy csak a világi elvárásoknak feleljenek meg.

A három hollandiai református egyetem meghívására öt kontinensről több mint húsz egyetemi vezető érkezett a csúcstalálkozóra: a Gouda, Zwolle és Ede városában működő keresztyén intézmények példaadó összefogással képeznek tanítókat, tanárokat, szociális munkásokat, ápolókat, és együtt szervezték e konferenciát is. Közép- és Kelet-Európát a Károli Gáspár Református Egyetem rektora, Balla Péter képviselte, aki a konferencia egyik áhítatát is tartotta.

„Sokan azt is jelezték, hogy tanáraik még bátrabban képviselhetnék – a tanórákon alig megjelenő – saját véleményüket, benne keresztyén világnézetüket.”

Egy amerikai és egy ausztrál egyetemvezető arról tartott előadást, miként lehet egymás intézményét „kritikus barátként” meglátogatni. Erre azért van szükség, hogy az egyetemek tanácsolhassák egymást abban, miként lehet a hitvallás, a keresztyén tartalom terén még bátrabban jelen lenni, megnyilvánulni az intézményen belüliek és kívüliek felé egyaránt. Egy-egy ilyen látogatás nem lép az akkreditáció helyébe, hanem éppen olyan területeken ad bátorítást, amelyekkel az akkreditációs bizottságok alig foglalkoznak: hogyan lehetne még jobban megjeleníteni a legtöbb keresztyén egyetem alapirataiban, missziói hitvallásában általában megfogalmazott keresztyén értékeket, hangsúlyozni a Szentírás fontosságát, megvalósítani a Krisztus-központú munkatársi kapcsolatokat és oktatást. A Károli-egyetem rektora beszámolt arról, hogy

tavaly az egyetemre látogatott Richard Gathro washingtoni intézményvezető, aki testvérként, de „kritikus barátként” is elmondhatta tanácsait. A Magyarországi Református Egyház egyeteme idén ünnepli fennállása huszadik évfordulóját, és október közepére egy konferenciát tervez, melyen az egyik fő téma a keresztyén felsőoktatás mai helyzete és továbbhaladási iránya lesz.

A konferencián egy, a három házigazda holland egyetem által készített felmérésről is beszámoltak. Ennek során az elmúlt tizenöt évben végzett diákjaik jelentős részét megkeresték, és arról kérdezték őket, hogy milyen hasznát látják életükben, pályájukon annak, amit az egyetemen tanultak és átéltek, mik voltak a fő értékek, és mit tanácsolnának még az egykori alma maternek. Sokan hálásan emlékeztek meg a keresztyén egyetem közösségi, egymásra odafigyelő légköréről, és azt is jelezték, hogy tanáraik még bátrabban képviselhetnék – a tanórákon alig megjelenő – saját véleményüket, benne keresztyén világnézetüket.

A konferencia résztvevői szerint szükség van arra, hogy a jövőben is tanuljanak egymástól. Bátorították egymást abban is, hogy a protestáns egyházi egyetemek vezetőinek első rendű feladata az intézmény keresztyén jellegének erősítéséről való gondoskodás.

B. P., -reformatus.hu-

Európai útkeresés Budapesten

A magyar fővárosban ülésezik július 3. és 8. között az Európai Egyházak Konferenciája (CEC). Az ökumenikus nagygyűlés szerepéről Ódor Balázst, a Zsinati Külügyi Iroda vezetőjét kérdeztük.

Hol van az EEK helye az egyházi szervezetek sorában?

Ez az európai szinten működő ökumenikus szervezet tulajdonképpen hasonló az Egyházak Világtanácsa Európai Tagozatához, de attól független kezdeményezés, így alapvetően a kontinensünket és az Európai Uniót érintő kérdésekre összpontosít. Az ötvenes évek végén azért jött létre, hogy a Kelet és a Nyugat közötti politikai szakadást áthidalja, hogy a megbékélést és a párbeszédet munkálja.

Bő két évtizede nincs vasfüggöny. Mi a feladata ma ennek a szervezetnek?

Mivel alapvetően nem politikai, hanem egyházi szervezetről van szó, így ma is alapvető célja az, hogy az egyházak közeledését, a keleti és a nyugati keresztyénség közötti párbeszédet ösztönözze. Ugyanakkor a politikai, társadalmi közeg az elmúlt húsz esztendőben kétség kívül radikálisan megváltozott, sőt rohamléptékben változik ma is. Ebben a helyzetben újra kell gondolni az CEC működését és

céljait. Éppen ezzel a céllal találkoztak most Budapesten az európai egyházak küldöttei.

Utóbbi időben az egyházak közötti közeledés megtorpanásáról beszélnek. E téren tehát aligha tekinthető sikeresnek az CEC működése, a társadalmi küldetését pedig éppen keresi. Ez nem éppen biztató...

Igazságtalan lenne az ökumené megtorpanását a CEC nyakába varrni. A helyzetet pedig éppen hogy biztatónak látom: a szervezet látja a kudarcait, és a megoldásokat keresi, ennek a folyamatnak a jelentős állomása most a magyar főváros is. Igazságtalan lenne az is, ha a CEC eredményeiről hallgatnánk: Egyház és Társadalom Bizottsága brüsszeli székhellyel gyakorlatilag egy európai uniós lobbiszervezetként működik, és számos európai

vagy a kontinens globális felelősségét érintő kérdésben hallatja a hangját az Európai Parlamentben és az Európai Bizottság előtt is. Megszólalt már többek között az emberi jogok, a bioetika, de az emberkereskedelem problémakörében is.

Egyet tudnak érteni ezekben a kérdésekben az egyházak?

Ez valóban nagy kérdés. Sőt a legnagyobb. Ehhez képest csak másodlagos, miként tudnak az elképzeléseiknek érvényt szerezni.

A Magyarországi Református Egyháznak és a Kárpát-medencei magyar reformátusságnak hol van a helye az európai együttműködésben?

Közel ötszáz esztendeje a legerősebb protestáns közösség vagyunk Európának ezen a felén. Ráadásul a magyar reformátusok jelentős része tudja, hogy milyen egy ortodox országban élni. Itt a Kárpát-medencében önmagunkban hordozzuk tehát a kulturális és vallási sokszínűséget. Talán túlzás, ha azt mondjuk, hogy mi lehetünk a hídverők Kelet és Nyugat között, de hogy a mi tapasztalatunk is nélkülözhetetlen a hídverésben, az kétségtelen.

Kiss Sándor, Fotó: Sereg Krisztián, -reformatus.hu-

„Kriziseken keresztül”

Nemzetközi Protestáns Katonai Találkozót tartottak a francia Mèjannes-Le-Clap-ben június 20-23 között. Az alkalomra Magyarországról több mint húsz fő érkezett. A konferencia ebben az évben a „kriziseken keresztül” címet viselte.

A különböző alakulatoktól katonák és a HM Protestáns Tábori Lelkészi Szolgálat táborig eljutottak közül utaztak néhányan a festői Provence-ba. A magyar delegáció vezetője Oláh Emil alezredes, táborig esperes volt, a Lelkészi Szolgálatot Máté Sándor alezredes, Mészáros László alezredes, Szabó György alezredes, Hankóczi Gergely őrnagy és Sajtos Szilárd százados képviselték. A delegáció június 18-án indult el Franciaország felé, ahol a „Kriziseken keresztül” konferencia keretén belül megismerkedhettek a francia reformátusok, a hugenották történetével, az ellenük folytatott irtó hadjárat, majd szabadságuk elnyerésének körülményeivel is.

Különösen nagy élményt jelentett a résztvevők számára az az istentisztelet, amelyet egy olyan barlangban rendeztek meg, ahol a hugenották bujdosnak a legsötétebb évtizedekben. Nagy örömet jelentett mindenkinek a különböző külföldi missziókban megismert táborig eljutottakkal való újbóli találkozás is.

A Katonai Találkozó minden reggelt áhítattal kezdődött, amely néha – a sok utazás, és a nagy távolságok miatt – a buszon hangzott el. Ezek az áhítatokon egy-egy bibliai krízist értelmeztek a jelen

© Ministerstvo obrany SR

korra, vagy a személyes életre. A lélektani krízisről Sajtos Szilárd százados tartott egy előadást, melyet aztán csoportosan beszéltek meg a magyar csapat tagjai.

A nemzetek estéjén számos szomszédos ország delegációja örömmel látogatta meg a magyarok asztalát, de sok afrikai ország képviselője is érdeklődött hazánk és az itt élő reformátusok iránt. A konferencia úrvacsorás istentisztelettel zárult.

Forrás: taborilelkesz.hu

Megtalált kiút

Július 7-én, este, tíz óra után fogadták el az Európai Egyházak Konferenciájának új alkotmányát Budapesten. Másnap ez volt a fő témája a Hélia hotelben tartott sajtótájékoztatónak.

Az Európai Egyházak Konferenciája XIV. Nagygyűlésének július 7-i ülése a szervezet alaptörvénye harmadik olvasatának tárgyalásával kezdődött. Az alkotmány szövegére a moderátorok segítségével reflektálhattak a delegáltak. Kérdések elsősorban a taglétszámot illetően merültek fel, valamint a szervezet képviselőjének és főtájkárának az alapszabályban rögzített feladatkörével kapcsolatban. A viták ellenére késő estére sikerült a preambulomot elfogadni, ezzel megújítani a CEC szerkezetét, a tisztújítás másnapra maradt. Ekkor megszavazták a központi bizottság tagjait és az új vezetőket. A CEC kormányzó testületének elnöke Christopher Hill, anglikán püspök lesz, a két alelnök pedig Karin Burstrand, a Svéd evangélikus

egyháztól, valamint Emmanuel metropolita lesznek. A szervezetnek várhatóan a budapesti kongresszus határozatai adhatnak új, dinamikus előrehaladást.

A hajó továbbhalad

Klaus Rieth, a németországi Württembergi evangélikus egyház főtanácsosa, a július 8-i zárójelentés moderátora, azt kérte a megszólalóktól, Emmanuel metropolitától, a CEC elnökétől, valamint Guy Liagretől, a szervezet főtájkárától, hogy foglalják össze mindazt, ami az elmúlt héten a tanácskozások alatt történt.

„Egy rendkívül hosszú és gyümölcsöző utazáson vettünk részt a Nagygyűlés ideje alatt. Oda tudtak megérkezni, ahova szerettek volna: az új alkotmány elfogadásához” – hangzott el Emmanule metropolitától. Az elnök kiemelte azt is, hogy négy hosszú év vezetett el az új alkotmányig, ami nem lehet tökéletes, mindenkinek tetsző. Hiszen a tökéletesség Isteni attribútum. A metropolita úgy gondolja, hogy a szervezet a jövőben jobb alapokon tud majd működni.

Guy Liagre, a CEC főtájkára az elmúlt napok nehézségeiről beszélt, arról, amik a különböző munkacsoportokban előfordultak, valamint a módszertannal kapcsolatban felmerültek. „Mégis megtaláltuk a jogi és mindenféle útvesztőkből kivezető utat, ami jórészt a Nagygyűlés moderátorainak is köszönhető volt” – mondta a főtájkár. „Olyan modus vivendi született, amit az összes delegált elfogadott” – jelentette örömmel. Majd arról szólt, hogy a Nagygyűlésen folytatott párbeszéd, megszólalások rendkívül emocionálisak voltak, de végeredményében pozitív döntés született. Végül a főtájkár abbéli reményét fejezte ki, hogy továbbmennek a

megkezdett ökumenikus úton. Hozzátette, hogy olyan hajót építettek újra, ami már úszott a vízen, de most tovább fog haladni.

Ifjúsági kérdések

A következőkben újságírói kérdésre válaszoltak a CEC elöljárói. A kérdés az ifjúságnak a CEC-ben betöltött szerepéről, helyéről szólt.

Emmanuel metropolita kitért válaszában a kisebbségeknek a szervezetben betöltött szerepére. Elhangzott, hogy a továbbiakban is nagyon számítanak a fiatalok munkájára. Majd elismételte, hogy nem lehet tökéletes a mostani alkotmány, ahogy nyilván a hozzá vezető út sem az volt. „De nekünk folytatnunk kell a megkezdett utat” – nyomatékosította. Hozzáfűzte azt is, hogy nem szabad megfélemlíteni arról sem, hogy ők egy közös jóért dolgoznak. „Szeretnék mindenkit arra emlékeztetni, hogy meg kell látni a különbséget a fény és a tűz között. Nekünk a fényre van most szükségünk”-fejezte be az elnök.

Liagre, azt hangsúlyozta, hogy CEC-ben vannak olyan ifjúsági

delegáltak, akik részt vettek a szavazásban, az alkotmányozó döntésben is. A párbeszédbe már sokukat belevonták a kezdetektől. A főtákar meglátása szerint ők jelenthetik az egyensúlyt és dialógust közöttük.

Kováts Annamária, evangelikus.hu, Fotó: Peter Kenny/CEC

Isten nevében fejeződött be a népfőiskolai képzés

Ismét érezhettük az Úr működését 2013. június 2-án Királyhelmeceen, mivel befejezéséhez érkezett egyházmegyénkben, a Zempléni Református Egyházmegyében a presbiteri és gyülekezeti munkás népfőiskolai képzés, amelyen hét alkalommal volt előadás és a nyolcadik lett a vizsga alkalmá, Királyhelmeceen. Mindazok, akik szorgalmasan részt vettünk ezen előadásokon, az Úrnak szentelt napon vizsgát tehetünk a tanultakból. Kilenc órákor kezdődött a gyülekezeti házban a megnyitó. Izgult a társaság, de feloldásunkra szolgált egy szép ének, amelyet a tárkányi Nagy Gusztávné Katalin asszonytestvérünk készített, s amely éneket Pásztor Gyula nyitóáhitata után közösen elénekelhettünk: „Neved Uram milyen csodás, Téged illet minden áldás. Dicséretem csak dadogás, Gyerekszavú magasztalás.”

A vizsga napjára négy tanár érkezett a Sárospataki Református Teológiai Akadémiáról és két csoportban történt a feleltetés. A vizsgák között részt vettünk a délelőtti istentiszteleten, a királyhelmecei református templomban. Hála legyen az Istennek, a népfőiskolai képzést lezáró vizsgán mindenki a saját tudása szerint kellőképpen megfelelt. A vizsgázást követően közös ebéden vettünk részt a Borostyán

étteremben. Itt is megköszönjük az étterem dolgozóinak az izletes ebédet és a szép környezetet, Isten áldását kérjük további munkájukra. Az ebéd elfogyasztása után visszamentünk a gyülekezeti házba, ahol tovább folytatódott a szeretetvendégség és a beszélgetés.

Többen elmondták véleményünket az alkalmakról és csak pozitív megjegyzéseket hallottunk. A tanárok és a hallgatók is jól érezték magukat, megkedveltük egymás társaságát, hiányozni fognak az előadások és az összefüggések is. Sok minden megmaradt a szívünkben és reméljük, idővel mindez még inkább a javunkra válik.

Meghívást kaptunk az ünnepélyes tanévzáróra Sárospatakra, ahol ünne-

pélyes keretek között átvehetjük a népfőiskolai képzés elvégzését igazoló oklevelet.

Ezúton is köszönjük a tanároknak, hogy időt szakítottak az előadásokra és határon túlról is eljöttek Isten igazságát és hatalmát tanítani; s megköszönjük Nt. Molnár Elemér esperes úrnak, s mindazon lelkészeknek, akik helyi szinten munkáltak, hogy ez a számunkra sokat jelentő népfőiskolai képzés a Zempléni Egyházmegyében megvalósulhatott. Isten áldja meg további szolgálatukat és szervezéseiket.

Adj a Úr, hogy épülésünkre szolgáljon ez a képzés, és tovább tudjuk gyarapítani tudásunkat.

Mindezt legyen Istené a dicsőség!

Kulcsár Eleonóra

Gyülekezeti nap és testvér-gyülekezeti találkozó - Ipolyság

2013. június 9-én gyülekezeti nappal egybekötött testvér-gyülekezeti találkozóra került sor az Ipolysági Református Egyházközségben. Megtapasztalhattuk az Ige szavainak valóságát: „Nagy az ereje az igaz ember buzgó könyörgésének.” (Jak. 5,16) A hosszú ideje tartó esős időjárás után, vasárnap egész napos napsütéssel ajándékozott meg bennünket az Úr, amire szükség is volt, hisz az alkalmat Vödrös Attila testvérünk honti kertjében terveztük megtartani. Most, mikor írom a cikket hétfő van, és megint szakad az eső... Nem volt hiábavaló a hívő testvérek buzgó könyörgése.

A szombati előkészületek után, vasárnap kora reggel elkezdődtek a munkálatok. Albert László és Horváth László testvérünk vezetésével készült a gulyás, hogy az igei táplálék után a test is megelégedhessen.

Végre elérkezett az idő 11 óra után pár perccel már mintegy hatvanan lehettünk, Vödrös Attila testvérünk megnyitotta az alkalmat. Köszöntött mindenkit, majd visszaemlékezett arra az időre amikor először felkereste a környék református templomait, majd elszavalta Jékey Zoltán: „A marosszentimrei templomban” c. versét amit első ipolysági találkozásunk alkalmával idézett...

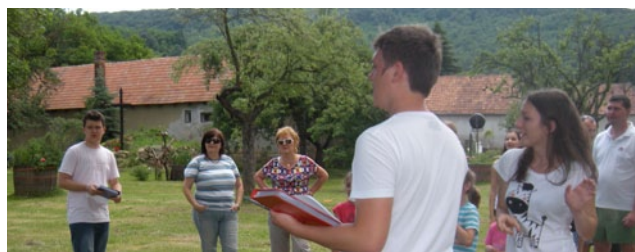
A köszöntő után kezdődött az istentisztelet amit a perőcsényi testvér-gyülekezetünk lelkésze, Czuni Kenyeres József tartott. Az ígét a Máté evangéliuma 11,28-30 alapján hirdette. Igehirdetésében elmondta, hogy sok a megfáradt, túlterhelt ember. Az embernek ahhoz, hogy ne roppanjon össze, rá kell döbbsennie a határait. Meg kell állni, felmérni azt, mire van erőm, hogy ne kelljen azt mondania Istennek, hogy túlterhelte magad. Sokan hordoznak olyan terheket, amit nem tudnak elviselni, azután ennek következményeként kórházba jut. De az ember próbál minél többet kihozni magából. A fiatalok szteroidokhoz, az idősebbek meg nyugtatókhoz nyúlnak, csak hogy még jobban tudjanak teljesíteni. Az ember, sajnos, már csak akkor áll meg, amikor elfárad, vagy összetörik. Kellenek ezek, mert ekkor szembesülünk önmagunkkal. A legjobb amit ilyenkor az ember tehet, hogy Jézushoz jön. Nem az az életém értelme, hogy futok, hanem az, hogy megtalálom Istent. Ekkor kerül a helyére az ember élete. De ahhoz, hogy rendbe jöjjön az életünk, időt kell tölteni Jézusnál. Sokan csak az áldást akarják, Jézust nem. Ez így nem megy. A gyógyulást Jézus hozza az életünkbe... Őszintén kell hozzá jönnünk: Fáradt vagyok, jövök hozzád, taníts... Rád figyelek, hogy töltekezsek, hogy békességem legyen. Azoké az Isten országa, akik mertek Hozzá jönni.

Az ígehirdetés után Trevalecz László testvérünk szavalta el az erre az alkalomra írt versét.

Az igei táplálék után, jöhetett a finom ebéd, de az asszonyoknak köszönhetően, a desszert sem maradt ki. Csakhamar sok finomsággal teltek meg az asztalok.

Ebéd után játékok következtek, amelyekben nemcsak a fiatalok, de a játszani szerető felnőttek is részt vettek. Ifj. Marton Imre egyetemista testvérünk jóvoltából, aki a játékokat összeállította, és vezette, bizony bőségesen kivehettük a részünk a játék örömeiből.

Végezetül a foci sem maradhatott ki. Valóban izgalmas játékban lehetett részünk. Az egyik csapat 0:2-ről 3:2-re meg tudta fordítani a meccs állását, végezetül azonban egy kis hosszabbítással mégis 3:4-re alulmaradt.

Akik kihagyták a játék részt, a terített asztalok mellett folytattak kellemes beszélgetéseket.

Hálás szívvel köszönjük meg Urunknak, hogy ilyen áldottá tette ezt az együttlétünket, s közelebb vont magához is, meg egymáshoz is.

Izsmán Jónás

Trevalecz László:
Gyülekezeti nap 2013

*A gyülekezeti napon
itt vagyunk mi, újra Honton.
Vödrös úrnak udvarában,
körtefája árnyékában,
eltöltöttünk egy két napot,
ami jót és szépet adott.
Ide járunk egypár éve,
házigazdánk öröme.
Megszerettük ezt a helyet,
meghívtuk a testvéreket:
közös Istentiszteletre,
és Szeretevendégségre.
Tisztelettel, szeretettel
köszöntöm a vendégeket!
Perőcsényből érkezöket!
Isten hozta közénk őket!
A terített asztalt látva,
kicsordul az ember nyála.
Lángos, süti, friss pogácsa
kerül itt ma minden szájba.
Ne szégyenkezz, harapj koma!*

*Ez még nem is a lakoma.
Amott az udvar sarkában,
gulyás készül nagy katlanban.
Három legény kevergeti,
kóstolgatja, ízesíti.
Ebédre már kóstolhatod,
még a szádát is megnyalod.
Bizony mondom ide, s tova,
olyan ez, mint a lakoma.
Van itt játék, szórakozás,
Bibliából felolvasás,
közös ének, imádkozás.
Fiatalok, idősebbek
jól megférnek egymás mellett.
Kicsi gyülekezet vagyunk.
Közösen, ha összefogunk,
lélemben is gyarapodunk.
Áldjon meg az Isten minket,
adjon erőt, egészséget,
hogy jövőre újra itten,
találkozzunk: szeretetben,
békében és igaz hitben!*

Ipolyhídvég, 2013. június 1.

Kontrasztkiállításon voltak a rozsnyói egyházi alapiskolások

A Rozsnyói Egyházi Alapiskola tanulói június 17-én az osztálykirándulás keretén belül megnézték a jelenleg Rimaszombatban lévő Kontrasztkiállítást, majd ellátogattak Hanvára is.

Miskolc, Budapest, Debrecen, Nyíregyháza, Kisvárdra és Dunaszerdahely után 2013. február 11-től Rimaszombatban megtekinthető a Kontrasztkiállítás. A Femit polgári társulás és a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház együttműködésének köszönhetően a Tudományos Gyűjtemény kiállítótermeiben helyt kapott kiállítást egy osztálykirándulás keretén belül a rozsnyói egyházi alapiskola 7. 8. és 9.

osztályos tanulói is meglátogatták.

A tárlat témáit - a családon belüli erőszak, drogfogyasztás, káros szenvedélyek, korai szexualitás, Emo, abortusz - a kiállítás szervezői olyan bibliai üzenetekkel is alátámasztották, hogy a fiatalok érzékeljék, Isten az élet Ura, azért alkotott meg minket, hogy rátalálva új életre leljünk. Ezeket a témákat a tanulókkal, akik többségük az idén konfirmált, az őket kísérő pedagógussal /Nyéki Anna/ és lelkipásztorokkal /Buza Zsolt, Buza Bodnár Aranka/ az erre lehetőséget adó csendes szobában alaposabban átbeszélték személyes példákön, küz-

delmeiken és a családjukon belüli helyzetükből kiindulva. /A Kontrasztkiállítás július végéig tekinthető meg Rimaszombatban./

A kiállítás után betértek a rimaszombati református templomba, ahol annak történetét Buza Zsolt mondta el, de a gályarabokról és azok önfeláldozó hitvallásukról is említést tett.

A délután folyamán az iskola tanulói megálltak még Hanván is, meghallgattak egy rövid történetet az egykor ott szolgáló lelkipásztorról, a költőként is ismert Tompa Mihályról, valamint megnézték a helyi templom még megmaradt és őrzött értékeit.

-bba, ii-

A Rozsnyói Református Egyházközség Alapiskolája diákjaival együtt Szalócról egy 10 fős, 14-18 év közötti fiatalokból álló csapat vett részt a rimaszombati Kontrasztkiállításon. A „kontraszt” szónak az értelme (=erősen kifejeződő ellentét, szembetűnő különbség) a szalóci fiatalok előtt nem ismeretlen, az ő életük része is, ahogy többé-kevésbé mindannyiunké. A kiállítás megtekintése után megállapíthatjuk, hogy jó látni a rosszat és a jót is. A rossz durvasága elgondolkodtatja, reményeink szerint a jóhoz menekíti a látogatót.

-Ny.M.-

A nosislaviak látogatása Rétén

A Nosislavi Evangélikus Csehtestvér Egyházközség tagjai június 16-án 21 év után ismét látogatást tettek a réte-boldogfai reformátusoknál, viszonzva ezzel a gyülekezet tavalyi látogatását. Cseh és magyar nyelven zajló istentiszteleten közösen dicsérték az Urat és hálát adtak azért, hogy az elődök a 18. század elején hitük gyakorlása céljából Rétén találtak meg azt a közösséget, ahol istentiszteleten és úrvacsorai közösségen vehettek részt.

Közös istentiszteleti alkalom énektanulással kezdődött, melyet a cseh testvérek tanítottak meg a gyülekezet tagjaival, míg ők csehül, a hazaiak magyarul énekeltek az Urunk ez a hála napja c. éneket. Mivel több közös ének is van, így az egész alkalmon mindenki a maga anyanyelvén énekelt és hirdette az igét.

Az igehirdetésében Ondřej Macek, a nosislavi gyülekezet lelkipásztora, a „Vigyázzatok, hogy egyet se vessetek meg e kicsi-

nyek közül, mert mondom nektek, hogy anyalaik mindenkor látják a mennyben az én mennyei Atyám arcát” (Máté 18,10) alapján szólt a több mint száz megjelenhez, akik együtt hallgatták meg az igemagyarázatát és személyes bizonyágtételét is. Leginkább az angyalok személyéről és küldetésükről szólt, de nem a szoborként ábrázolt figurákról, hanem az Úr követeiről, akiket a mában is jó lenne észrevenni a

mellettünk élő tanítványokkal együtt, akik megélve hitüket tesznek bizonyágot Elhívójukról és Küldőjükről.

Bohony Beáta, a réte-boldogfai gyülekezet lelkipásztora, magyar nyelvű igehirdetésében Máté elhívásán keresztül (Máté 9,9-13) vizsgálta meg az ember Istennel való kapcsolatát és engedelmisségét, a követés célját és árát. Ebben hangsúlyozva, hogy az Úr helyes irányba szeretné fordítani az életünket, példaként látva, hogy a nosislavi ősök sem Prága felé indultak el a 18. században, amikor istentiszteletre és úrvacsorai közösségre jöttek éjszakákon át bujdosva, mert ismerték a célt. És nem csak elméletben, hanem valóságban tették meg a hosszú utat Rétéig. Az Úr Jézus követésével a mi életünk sem lesz céltalan, s ami talán ugyan úgy indult, mint bármi más, teljesen újjá lehet: vámszedőből tanítvány, bűnösből megigazult, betegből gyógyult, elveszettekből megtaláltatott.

Az együttléte a vasárnapi gyermek-istentiszteletre járók, az ifjúság szolgálata, valamint a vendégek éneke is gazdagította. Az igehirdetések után a lelkipásztorok röviden beszámoltak a gyülekezetekben történő szolgálata-

tokról és eseményekről. Az alkalom után cseh és magyar nyelvű igés kártyák kerültek kiosztásra, mivel mindkét gyülekezet kétnyelvű kártyácskákat készített. A közös ebéd után a vendégek Szenc és Pozsony városának neve-

zetességeit tekintették meg.

Reménység szerint a látogatások és a személyes kapcsolatok tovább élnek majd a gyülekezetek között.

bb/reformata.sk

Megünnepeltük az Anyáknapját és a Pedagógus napot Splitben

Az Új Magyar Kulturális Központ 2013. május 27-én, 19:30 órai kezdettel két neves nap megünnepelésének adott otthont Splitben. A fellépések időpontjai miatt e két ünnep, az Anyák napja és a Pedagógusok napja egy napon, közösen lett megtartva.

Naptárunk egyik fontos dátuma május első (vagy második) vasárnapja, mely messze földön híres arról, hogy ekkor emlékeznek meg az édesanyákról. Mi is így tettünk. Kulturális vezetőnk, Barbir Olga e nemes napra is gazdag programot állított össze, s bár kicsit megkésve, de a gyerekek annál nagyobb szeretettel együtt köszöntötték az édesanyákat, nagymamákat. A kedves szavak, versek és énekek mellett virággal is kedveskedtek a gyerekek, sőt a jövődöbéli, reménydöbéli anyukákat is meglepték.

Egyesületünk iskolás tagjai a Pedagógusok napjáról sem feledkeztek meg, és örömmel köszöntötték fel kedves tanító néniüket, Barbir Olgát, aki oly nagy szeretettel és kedvességgel okítja a fiatalokat egyesületünk központjában. Ő az, aki felkészíti őket a fellépésekre, dalokat és táncokat tanulnak, kézművességgel foglalkoznak, vidáman töltik a közös időt. A szülők által felkészített gyereksereg néhány verssel és énekkel, valamint egy-egy szál virággal köszönte meg

Olga néninek a sok odafigyelést, törődést és szeretetet. A műsor után egyesületünk elnöke, Rupčić Betty megköszönte Barbir Olga munkálkodását és a gyerekek programját. Köszönetet mondott az egész évi tevékenységért az egyesület tagjainak is, remélve, hogy a jövőben is legalább ennyien és ilyen buzgó hozzáállással képviseljük magyarságunkat, éljük meg kultúránkat itt, Közép-Dalmáciában.

Mindezek után a baráti beszélgetések mellett egy kis vendégségre került sor. Nagyon finom halászlévet, házi készítésű süteményeket, ingyencégeket kóstolhattak meg a jelenlévők.

Így, mindent egybefoglalva, ismét egy nagyon kellemes estét tudhatunk magunk mögött. Reméljük, ez a családi hangulatú kis közösség a jövőben is megmarad. Igaz, vannak olyan magyar testvéreink, akik a távolság miatt (vagy épp a közlekedési nehézségek miatt) ritkábban tudnak részt venni programjainkon, de Istennek legyen hála, eddigi terveinket közös erővel sikeresen vittük véghez, s bízunk abban, hogy ez az összetartás a jövőben is megmarad, s ha lehetséges, még növekszik.

Režić Annamária

Jubilánsok köszöntése Nagybalogon

A nagybalogi református templomban szeretetteljes pillanatokot élhettünk meg 2013. május 19-én ahol négy fiatal várt az első úrvacsora vételre. Ebből az alkalomból, ahogy az már hagyománnyá vált az egyházközségben köszöntötték a 50. és 60. éve konfirmált testvéreket. Az ünnepi istentiszteleten Nt. Gebe László, a gyülekezet lelkipásztora Isten iránti hálaadással köszöntötte az egykori konfirmandusokat és az egybegyűlteket. Az egyházközség jókívánságait Valent Erzsébet gondnok tolmácsolta, aki egy-egy emléklapot is átnyújtott. A jubiléumok felelevenítették az életutakat és adtak hálát az Isten megőrző kegyelméért és azért az áldásért, amelyet kaphattak egy egész életre. Nem feledkeztek meg négy elhunyt társukról sem, méltó tisztelettel és imádsággal emlékeztek rájuk.

„És emlékezzél meg az egész útról, amelyen hordozott téged az Úr, a te Istened....” (5Móz 8,2)

- ve -

Szeretethíd – Garamsalló és Ipolypásztó

Az általam beszolgált mind a négy gyülekezet templomos népe elhatározta, hogy bekapcsolódik az ideai Szeretethídba. Csakhogy ember tervez, Isten végez. Hol az eső, hol temetés a gyülekezetben, legutóbb pedig a hőségriadó szólt közbe, ezért eddig csak 2 helyen, Garamsallón és Ipolypásztón tudtuk megvalósítani betervezett munkáinkat. A leánygyülekezetekben, Zalabán és Ipolybélen pedig várjuk a lehetőséget, hogy a körülmények kedvező alakulása esetén munkához lássunk.

Mindkét községben a temető felé vettük az irányt, mert mindkettőben van munka elég. És egy temető tulajdonképpen képet ad a faluról is, krónika, de igen eleven jelenkép is.

Garamsallón először a lelkész-sírokat tettük rendbe. Az ottani gyülekezet törődik lelkészeivel életükben, de nem

felejt el őket haláluk után sem, pl. néhány éve templomépítő lelkészének, Paál Jánosnak templomalakú sírkövet készített, de mindig van az ott eltemetett lelkészeik és hozzátartozóik sírján egy-egy csokor virág is. Az elhagyott sírok következtek, nemre, korra, sírkő fajtájára való tekintet nélkül. Sírok, amiket már nincs aki gondozzon, rendben tartson. A régi sírköveken, melyek némelyikét sikerült megtisztítani, gyönyörű versek találhatóak, melyek összefoglalják a sírban nyugovók életét vagy épp tragédiáját. El is határoztuk, ezeket a régi, kidőlt sírköveket, megtisztítva, a halottasház mellé gyűjtjük majd, rögzítve őket, egy kis em-

lékhelyet kialakítva azzal a céllal, hogy a múltat, a jelenben megtartva, átmenekítsük az utókornak, s ne engedjük, hogy az enyészet megsemmisítse ezeket az emlékeket.

Ipolypásztón a temető kapujától tujasor vezet a két éve följújtott ravatalozóig, ebben a temetőben található Nt. Kovács Sebestyén József sírja is, aki az 1848-49-es szabadságharcban nemcsak imával és a szószékről buzdított a helytállásra, hanem maga is fegyvert ragadott. Március 15-én mindig a sírjánál kezdjük megemlékezésünket. Azonban elhagyott sírok itt is vannak. Néhány sírt sikerült itt is rendbe tennünk, már az idősebbek sem nagyon tudták, kiknek a nevei állnak a sírköveken. 5 évestől kezdve a nyolcvan év fölötti gyülekezeti tagok is kivették a részüket a munkából.

Szükség van erre? A Szeretethídra? Véleményem szerint igen; híd, mely egymással, gyülekezeten belül és a falu közösségével is összeköt bennünket, és ebben az esetben, a temetők kapcsán, a jelent a múlttal és jövővel is összeköti. S ehhez hozzátehetjük, már amit erőnk és időnk engedett, a saját munkánkat is.

*Ambrus Erika
foto: Zsigmond István*

Tanévzáró istentisztelet Újlóton

„A jó cselekvésében pedig ne fáradjunk el...” (Gal6:9) Ez az igeveres szólt 2013. június 16-án a tanévzárói istentiszteleten Újlóton.

Sándor Veronika lelkész nő igehirdetésében kiemelte, hogy miközben a tanév során próbáljuk megteremteni a gyermekeknek a tanulásra a legjobb feltételeket, nem maradhat el a legfontosabb, a lelki növekedés!

A gyermekek örömmel készültek, hogy a gyülekezet színe előtt megmutathassák egy részét annak, amit a tanév folyamán a hittanórákon elsajátítottak!

Minden gyermek elmondott egy prófétai történetet, megosztott velünk egy aranymondást, ugyanakkor hitvallást tettek a tízparancsolatról és tanúbizonyságot tettek arról is, miként lehet engedelmeskedni Istennek.

Mindezekon felül énekekkel is készültek a gyermekek. A tanév folyamán zsoltárokat, dicséreteket, ifjúsági énekeket tanultunk, közte mutogatós éneket is, ami mindig nagy sikert arat. Dicséretükre szolgál, hogy valamennyi ifjúsági éneket hangszer kísérettel énekeltek.

Így került sor a tanévzárói istentiszteleten arra is, hogy az énekekhez ők maguk adták a hangszeres aláfestést: triangulummal, shaker tojásokkal, tamburinnal, kézi csörgővel, metal shaker-rel. A gyermekek tanúbizonyságát és énekeit mikrofon erősítette.

Az eredményes tanév berekesztéséért minden gyermek kapott egy igei könyvecskét és egy-egy csokoládét is.

Végül a gyülekezet megtekinthette a gyermekek rajz- és ígés kifestőik

kiállítását, amivel minden órára készültek.

Istenünk áldása kísérje további szolgálatainkat, és vezessen minket továbbra is az együttműködés útján!

Sándor Veronika

V. Barsi Egyházmegyei Kórustalálkozó

2013. június 9-én Nyitrán volt megtartva az V. Barsi Egyházmegyei Kórustalálkozó.

A nyitrai gyülekezet lelkésze, **Ficzere Tamás** köszöntötte az egybegyülteket, elmondván, hogy milyen nagy öröm, amikor egy szájjal és egy lélekkel együtt tudjuk dicsérni az Urat.

Ezt követően **Kiss Pál** esperes úr 2Pt3:13-14 alapján hirdette Isten Igéjét. Miközben bizonyoságot tett arról, hogy Istentől kérhetünk és várhatunk segítséget, kiemelte, hogy a kórustalálkozó nem egy verseny. A lényeg, hogy együtt dicsóítsuk az Urat, nem versengve, nem egymást félreállítva, de imára kulcsolt kézzel, hogy még sok ilyen áldott alkalom legyen.

A szót a helyi lelkész vette át, aki szintén alátámasztotta és megerősítette az elhangzottakat. Attól, hogy ha egy énekar nem több szólamban énekel, még nem kell magát kevesebbnek éreznie. Az a fontos, hogy együtt vagyunk és Isten mint köszikla erőt ad a leggyengébbnek is.

Ezekkel a szavakkal bátorították a megjelent 9 kórust ill. énekkart.

Elsőként a **pozbai fiatalok kórusa** tett tanúbizonyosságot énekszóval. A négy éve működő, 13 tagot számláló fiatalokból álló kórus ifjúsági énekeket énekelt, köztük az Ároni áldást Draskóczy László feldolgozásával: „Áldjon meg téged, áldjon az Úr”. Külön öröm volt hallgatni a gitár kíséretét.

Másodikként a Remény Énekar szolgált **Újlótról**. A négy női és hat férfi tagból álló énekar fiatalokból tevődik össze, akik zenei aláfestéssel szintetizátor kíséretében tették még színesebbé Istent dicsőítő énekszolgáltatukat. Férfi a női hanggal felváltva hirdette „Jézus, neved oly csodálatos”.

Harmadikként a **Nagysallóról** érkezett énekar lépett fel. A népes csapat bizonyoságot tett arról, hogy „ha minden romba dől, Benned (Istenben) bízom egyedül.” Négy énekkel készültek, köztük egy dicsérettel is.

A **nagyölvédi kórus** következett, ami kb. tíz évvel ezelőtt alakult. Gyönyörűen vallották énekszóban: „ha egy a pásztor egy a nyáj”. A négy ének közt amivel készültek, volt karácsonyi és húsvéti ének is. Ugyanakkor felüldülésként hallgattuk a 232. dicséretet is, Apostoli Hitvallásunkat.

A **Hontfüzesgyarmatról** érkezett énekar 11 éve szolgál s jelenleg hét tagot számlál. Pálóczi Czinke Istvántól is énekeltek, aki 1925-ben szerkesztette a csehszlovákiai ref. énekeskönyvet. Jó látni, hogy régi énekeink nem merülnek feledésbe. Ugyanakkor elhangzott egy ifjúsági ének is: *Új szívet adj, Uram, énnekem...* A lelkész nő -aki egyben az énekarvezető is- elmondta, hogy a fellépő

Ficzere Tamás

Kiss Pál

Szarvas Erzsébet

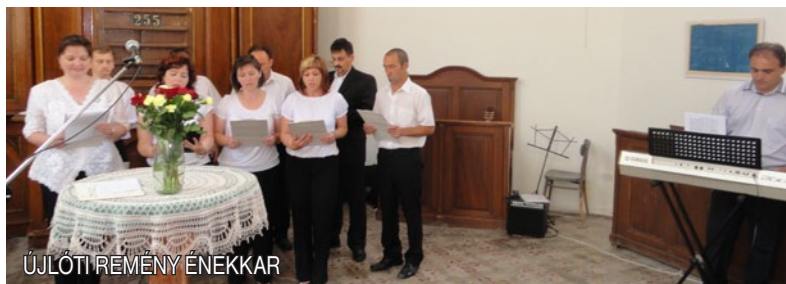
ÉRSEKKÉTYI KÓRUS

FARNADI ASSZONY KÓRUS

HONTFÜZESGYARMATI ÉNEKKAR

ÚJLÓTI REMÉNY ÉNEKKAR

LÉVAI KÓRUS

NAGYÖLVEDI ÉNEKKAR

NAGYSALLÓI ÉNEKKAR

POZBAI ASSZONYKÓRUS

POZBAI FIATALOK KÓRUSA

asszonytestvérek azok, akik a gyülekezetet érintő minden egyéb feladatban is maximálisan kiveszik a részüket. Rájuk mindenben lehet számítani, szívügyüknek érzik gyülekezetük növekedését, támogatását.

A Farnadról érkezett asszonyok is szeretettel énekeltek. Négy énekük közt volt ifjúsági ének és kánon is Túrmezei Erzsébet fordításával *Atyám, én imádlak*. A népes asszonykórus mindnyájunkat biztatott: „*hű barátunk Jézus, látja minden gyöngeséged...*”

Hetedikként az érsekkétyi kórus dicsérte az Urat. Négy énekük közt két dicséretet is énekeltek, amiket igazi felüdülés volt több szólamban hallgatni, csakúgy, mint a Halleluja énekeskönyvi „*Mindig velem, Uram, mindig velem*” c. éneket. Énekeik lenyűgöző tisztasággal szóltak.

Ezt követően a pozbai asszonykórus következett, amit a pozbai lelkész és a barsbaracscai kántor férfi hangok erősítettek. Ők ugyancsak szeretettel készültek a „*Rád tekint már hitem*” és az „*Úr lesz a Jézus mindenütt*” c. dicséretekkel.

Végül kilencedikként a lévai kórus zárta a sort egyforma öltözetben, ami még inkább színvonalassá emeli kórusukat. Megtudtuk, hogy az első lévai kórus 1912-ben alakult. A mostani kórus, ami több szólamban dicsőíti Istent, 2006 óta működik. „*Hallod-e Jézus hívását*” c. éneket kánonban énekeltek. Énekeik közt volt dicséret is. A 484. dicséret többszólamú feldolgozását nagyon jó volt hallgatni.

Végezetül az Egyházzenei Osztály képviselőjében Szarvas Erzsébet Egyházzenei Tanácsstag volt jelen, aki megköszönve az élményt kiemelte, hogy nem az a lényeg, hogy egy vagy több szólamban énekelünk, de az, ahogyan énekelünk, hogy azt szívből tegyük.

Az emléklap és az ajándék kiosztása után Nyitra gyülekezet lelkésze imádságban mondott hálát és köszönetet az Úrnak ezen áldott alkalomért és egyben fohászodott mindazokért, akik küzdenek az árral. Az Úr legyen őriző pásztorunk.

Együttlétünket énekszóval zártuk, amit gazdagon terített svédasztalos szeretetvendégség követett.

Legyen Istené a dicsőség ezen áldott alkalomért! Felüdülés volt hallgatni az énekeket, amik mind Isten dicsőségére szóltak –kivételek nélkül, egy szólamban, több szólamban, kánonban egyaránt! Öröm volt együtt lenni, együtt szolgálni.

Befejezésül had mondjunk köszönetet a házigazdának, a nyitrai gyülekezetnek, hogy otthont adott az V. Barsi Egyházmegyei Kórustalálkozóknak. Istenünk áldása kísérje további szolgálataikat is!

Sándor Veronika,
fotó Mente Róbert

Kassa Ért – 2013

Amikor 2009 május 22-én Debrecenben először találkozott több tízezer magyar református, először tapasztalhattuk, mennyire él gyülekezeti tagjainkban egymás megismerésének vágya. Látható örömmel és érdeklődéssel keresték a különböző standokat, egyháztesteket, bemutató sátrakat, de leginkább a kapcsolatot testvérekkel és gyülekezetekkel. Bár e találkozónak is megvolt a hivatalos része, ahol az egyháztestek előljárói ünnepélyes keretek között aláírták a Magyar Református Egyház alapokmányát, de a résztvevők érezhették, hogy ez a találkozó a református egyházunk gyülekezeteiről szól, a gyülekezetekben végzett szolgálatokról. Ennek regionális folytatása volt a Tokajban szervezett „Ért” találkozó, majd a Kassán tartott mostani rendezvény. A résztvevők egybehangzó véleménye szerint jó volt ismét találkozni, ahol nem csak egy fesztivál zajlott, hanem református hitéletünk biznyságtétele vált láthatóvá, annak sokrétűségében. Nem valami hivatalos kiértékelés alapján írom ezeket, hanem a résztvevő gyülekezeti tagok véleményét fogalmazom meg. Lapunk küldetése, hogy a gyülekezetek és hívek hitéletének és biznyságtételének adjon teret. Most is ezt tesszük.

A korábbi próbálkozások, Magyar Református Világszövetség, Magyar Református Tanácskozó Zsinat 1990-es években tartott rendezvényei sajnos nagyon korán sematikusá váltak, ami azt jelentette, hogy egyre inkább az egyház vezetőiről szóltak, és nem a gyülekezetek hitéletéről. Nem a gyülekezetekben élő hívek találkoztak igazán, hanem az egyházi vezetők „turné-szerű” fellépésekkel mutatkoztak meg az e célból egybegyűjtött hívek előtt.

A mostani sikeres rendezvény szervezőinek sikerült elkerülni ezt a csapdát. Most azon kell elgondolkodni, miként lehet rendszeressé tenni az ilyen jellegű találkozókat, mert a hívek nem csak örömmel vesznek részt ezeken, hanem hiszem, hogy hitbiznyságtételünk jó lehetőségei is ezek a rendezvények.

Csoma László

BEREKFÜRDŐ 2013

Ismét volt lelkésztovábbképzés Berekfürdőn. Jó alkalom a találkozásra, beszélgetésekre és előadások meghallgatására. A Heilderbergi Káté létrejötté, a református egyházakban betöltött szerepe volt a fő téma. A Magyar Református Egyház zsinata megbízásából elkészül új fordítás körül bizonyos nézetkülönbségek fogalmazódtak meg, mondván „a katolikus bálványozásról” szóló tétel már nem időszerű. Dr. Fekete Károly rektor úr előadásában emlékeztetett arra, hogy a katolikus zsinat kimondja, hogy a képek és a szobrok nem az imádat tárgyai, de az egyszerű hívek valójában imádatlással tisztelik azokat. Ez a tétel igazából nem veszített időszerűségéből. Volt előadás, melyből az világott ki, hogy lelkészeknek, gyülekezeti elöljáróknak nagyon is fontos a Káté rendszeres tanulmányozása, mivel korunk reformátussága az önismeret hiányában könnyen kerül mindent összemósó arctalan áramlatok sodrába, ahol múló divatért, maradandó lelki és hitbeli értékeiről mond le. Jó volt ismét együtt lenni, épülni a hitben, gyarapodni az ismeretben.

CsL

Isten kezében

„Mert Isten munkatársai vagyunk, Isten szántóföldje, Isten épülete vagytok.”
(1. Kor. 3:9)

A keresztyénségről nagyon sokféle vélemény hangzik el. Már az első keresztyénekről is egyesek sok jót, mások ellenben képtelen vádakot terjesztettek. A legnagyobb történetíró Tacitus is gyűlölettel telten hazug véleménnyel ír róluk. Így van ez azóta is. Számunkra azonban nem az emberek, hanem egyedül Isten véleménye a döntő. Pál apostol Istentől nyert lelki látásával három hasonlat által szemlélteti, hogy milyen a nem csak névleges, hanem a valóban keresztyén: „Isten munkatársai vagyunk, Isten szántóföldje, Isten épülete vagytok.” Ezt mondja a Korinthusi gyülekezetnek, melyben szakadások, pártoskodások, perlekedések voltak. Hasonlatban, mint egy

tükörben úgy tárja eléjük, hogy nézzenek bele életükbe és lássák meg milyen torzképű keresztyének, ha továbbra is ilyenek maradnak...

Nézzünk bele mi is ebbe a tükörbe, és ismerjük meg, hogy milyen keresztyének vagyunk és milyennekké kell lennünk... Mint Isten tulajdonai, Isten szántóföldje vagyunk. Magának alkotott, hogy mint szántóföldjén jó gyümölcsöket teremjen az életünk. De mi nem maradtunk meg az ő tulajdonában, engedtünk a Sátán csábításának, hogy elfoglalhassa életünk szántóföldjét és tele hintse a gonoszságok veszedelmet termő magvaival... Ezért Istennek vissza kellett vásárolni minket. „Nem veszendő holmin, ezüstön vagy aranyon váltattatunk meg, hanem drága vérén, mint hibátlan és szeplőtlen bárányn, a Krisztusén.” (1. Pét. 1:18,19) Ilyen felbecsülhetetlen

nagy áron visszaszerzett szántóföldek vagyunk Isten kezében, melyen munkálkodik különféle eszközökkel... Mély szántást végez, amikor betegségekkel, szenvedésekkel, vagy csapásokkal szaggatja fel megkeményedett szívünket. Ne zúgolódjunk ilyenkor, mert ezek a megpróbáltatások Isten kezében eszközök arra, hogy szívünket alkalmassá tegye igéjének a befogadására. Sokszor csak az ige csendes szavaival tanítgat, de ha kell, ítélő szavaival hasít bele szívünk mélyébe...

Mint áldást árasztó csendes eső, úgy száll alá életünk szántóföldjére Istentől „minden jó adomány és tökéletes ajándék,” hogy növekedhessen szívünkben a hit. Úgy süt reánk Isten napjának fénye és melege, mint Krisztus érdeméből reánk áramló kegyelem és szeretet... Mint az enyhe szellő, vagy mint a zúgó szél, úgy vonul

lelkünk szántófeldje felett a Szentlélek fuvallata, hogy általa fel tudjuk ismerni Isten igéjének hozzánk szóló üzeneteit, tanácsait és vezetését. Isten – mint a jó gazda, – úgy tartja szemmel szántófeldjét és szüntelenül munkálkodik szívünkben, hogy a gaz, a bűn el ne nyomhassa benne a nemes növényeket, melyeket ő vetett és ültetett szívünkbe...

Amint a szántófield sem cselekszik semmit, ugyanúgy nekünk is, – mint jóra magunktól tehetetleneknek, nincs más dolgunk, csak alá kell vetni engedelmesen mennyei Atyánk munkálkodásának és akaratának szívünket és lelkünket. Mert csak így teremhet az életünk hasznos és jó gyümölcsöket. Ez a nemes célja velünk Istennek. A másik hasonlat szerint „Isten épülete vagyunk.” – „Kik felépítették az apostoloknak és prófétáknak alapkövén, lévén a szegletkő maga Jézus Krisztus.” (Ef. 2:20) Igazi keresztyén csak az, akinek a hite egyedül Krisztusra épül, aki nem a vallásosságába, jó cselekedeteibe veti bizodalját, csak a Krisztus érdemébe. De aki erre a mozdíthatatlan alapra felépített hitre el akar jutni, annak ezt mondja az apostol: „Mint élő kövek, épüljete fel lelki házzá.” (1. Pét. 2:5)

Amint az építőanyagának az épületbe, úgy kell nekünk is beleépülni Krisztus földi, látható egyházába és lelki újjászületés által a láthatatlan egyházába is. Össze kell kapcsolódnunk gyülekezetének ma élő tagjaival és lelki testvéreivel. Nem élhet senki csak önmagának, amint egy téglát is hasznavehetetlen, ha csak a ház mellett hever. Nem állhat meg az a felfogás, hogy – imádkozhatok én otthon is, ha nem járok is templomba, azért vagyok olyan jó keresztyén, mint akik ezt cselekszik... Nem fejlődhet hitben senki önmagába zárkózottan. Sok lelki áldástól fosztják meg magukat, akik nem látogatják a gyülekezeti alkalmasokat és nem gyakorolják a közösségi kapcsolatokat. Nem is szólva arról, hogy elkülönülten nem használhatnak másoknak a lelki épülésére.

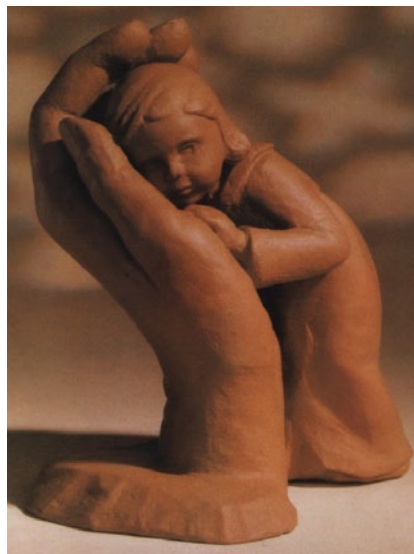
Mint minden épület sokféle anyagból, ugyan úgy Isten lelki háza is különféle személyiségekből épül fel, így alkot teljes egységet. Mint egymástól különböző személyiségek, együttesen alkotjuk a gyülekezetünket. Egyéniségünket nem kell elrejtteni,

feladni, csak önző, bűnös természetünket kell megöldökölni. Képességeinket és lelki ajándékainkat, pedig a közösség javára kell felhasználni. A hívő keresztyén ne törekedjen feltűnni, másokat elnyomva felettük uralkodni. Ellenben mindenkinek kész legyen alázatosan szolgálni. Reményik Sándor költői lelkületével ezeket így fejezi ki:

„Akarom, fontos ne legyek magamnak, a végtelen falban legyek egy téglát, lépcső, min felhalad valaki más.”

Ilyen önfeláldozók azonban csak úgy lehetünk, ha nem az emberek tetszésére, hanem Istennek akarunk szolgálni... Az apostol még mélyebbre mutat, mikor ezt írja: „Nem tudjátok-e, hogy ti Istennek temploma vagytok, és Isten Lelke lakozik bennetek?” (1. Kor. 3:16)

A templom abban különbözik más épületektől, hogy teljesen Istennek szenteltetett. Arra szolgál, hogy a benne összegyűlt hívek Isten igéjének a

hirdetésére és hallgatása által formálódjanak maguk is Isten templomaivá, és Isten Lelke lakozhasson bennük. A Szent Lélekkel megajándékozottakat aztán Isten megbizzza azzal a magasztos feladattal, hogy munkatársai legyenek országának építésében. Bár megtehetné, hogy eszközök nélkül, vagy angyalok által munkálkodjon, de úgy akarja, hogy gyarló esendő emberi mivoltunk ellenére mi is munkatársai legyünk...

Nem csak a próféták, apostolok, lelkészek, misszionáriusok, hanem minden hívő egyszerű keresztyén is munkálkodhat képessége és lehetősége szerint. Hálásak vagyunk-e Istennek

ezért a meg nem érdemelt megbízásért?... Megtaláltuk-e kijelölt helyünket ebben a magasztos munkakörben?...

Menyien élük hitéletüket tétlenségben, csak a saját lelki épülésüket táplálgatva, és nem indulnak el másokat is felüldíteni, pedig ezáltal maguk is jobban felüldülnének. Ha mi már megnyertünk Isten kegyelmét, fel kell gyűlni szívünknek a még reménytelenségben élő elveszettek iránt mentő szeretetre. És azon kell munkálkodnunk, hogy ők is megismerjék Jézus Krisztus bűnből megmentő hatalmát. És nézzünk mélyen a családi és gyülekezeti életünkbe, és lássuk meg, hogy ezen a téren is feladatok sokasága vár reánk, melyeknek az elvégzéséről szintén számot kell adnunk...

Isten országa építésének a szolgálatában nincs munkanélküliség és szünet. Mindenkinek meg van a munkaköre, melyben alkalmas, vagy alkalmatlan időben egyaránt végeznie kell kicsi, vagy nagy feladatát. Krisztus hűséges követőit még az öregkoruk nyomorúságai sem foszthatják meg a munkálkodás minden lehetőségétől... Imádsággal, vagy levelezés által magányosságukban is szolgálhatnak másoknak. „Az igaz olyan, mint a pálmafa, még vén korban is gyümölcsöznek, kövérek és zöldellők lesznek.” (Zsolt. 92:13). „Olyan lesz, mint a folyóvizet mellé ültetett fa, amely idejekorán meghozza gyümölcsét és levele nem hervad el...” (Zsolt. 1:3) Egy régóta betegségben fekvő idős asszonyt elmentek meglátogatni, hogy vigasztalják. Amikor látták Isten rendelésében nyugvó békességét, hitét és sugárzó lényét, még ők erősödtek, gazdagodtak hitükben.

Jézus Krisztus követőinek nagy kiváltsága, hogy Isten szántófeldje, épülete, temploma és munkatársai lehetnek. Ezek vagyunk-e valóban? ... És ha még nem, ébredjünk rá, hogy ilyen igazi, élő keresztyénekké kell lennünk. Bár elmondhatná mindenki a költő óhajának szavaival:

„Legyek a kendő, mely könnyet töröl,
legyek a kéz, mely mindig simogat,
legyek a hegedű, mely a végtelenbe sír,
míg le nem teszi a művész a vonót.”

Erdélyi Zoltán

Tanácstalan vagyok! És akkor...?(!)

„Ha valaki nappal jár, nem botlik meg, mert látja a világ világosságát, de ha valaki éjjel jár, megbotlik, mert nincs világossága.”
(Jn 11, 9-10.)

„Ha erőszakhoz folyamodsz, talán megoldhatod a problémáidat, de lehet, hogy sokkal súlyosabbakat teremsz. Az értékrenddel ellentétes cselekedeteid nem csak a körülményeket változtatják meg, hanem téged is. És talán nem fog tetszeni, amivé válsz.” – ezt az idézetet a világhálón bolyongva találtam, és amikor elolvastam, keresztülfutott rajtam a hideg. Mekkora igazság! Mennyire szívbemarkoló és torokszorító ezt elolvasni, miközben eszembe jutnak azok az esetek, amikor első felindulásból fejfel rohantam a falnak, vagy hasonló szégyenletes módon álltam a számomra épp mérhetetlenül felháborító eseményekhez. Oh, annyira sajnálom, de abban a pillanatban – szoktuk mondani – elpattant a húr, képszakadás. Igaz, néha van alapja a feszült magaviseletnek, viszont az ösztönszerű reakció, ami bár adott esetben reflexszerűen, sőt, jól esően tör elő bensőnkől, az pont annyira helytelen és elszomorító reakció, mint amekkora düh csap ki belőlünk. A fiatalok erre azt mondják: „jól van már, már mindegy, megtörtént, hagyjuk”. Az idősebbek azt mondják: „az én koromban a változás már nem aktuális, légy Te megértőbb”. Azonban itt kifogásnak nincs helye! Hiába háritjuk, vagy szépítjük a dolgot, csak az időt pocskoljuk, ugyanis ha van egy kis lelkiismeretünk, akkor ennek utána kell járni és meg kell oldani!

Az, hogy egy szituáció probléma vagy ajándék, a felfogásunktól függ. Mennyi minden csak a megvilágításon, a szemponton múlik. Nagyon sok problémának az az oka, hogy „képtelenek” vagyunk túllátni rajta. Nem fektetünk semmiféle energiát abba, hogy pozitív megoldást találjunk, ugyanis veszekedni és mást hibáztatni könnyebb. Annyira felületesen és szánalmasan tudunk néha viselkedni... A másik ok a magunkba vetett eltúlzott hit. Mi majd megoldjuk, képesek vagyunk rá, elég erősek és okosak vagyunk, mi jobban tudjuk azt, hogy mi jó nekünk. A Jó Isten meg hát, van, de én egyedül is megbirkózom ezzel. Ezt a magaviseletet sokszor nem is tudatosítjuk, csak utólag, amikor lehiggadunk, vagy valaki figyelmeztet, hogy „imádkozz, és

minden rendbe jön”. Akkor kapunk a fejünkhöz, hogy Te Jó Ég, hívó ember létünkre ez eszünkbe sem jutott, mert a hév és az „én majd jól megmondom neki...” uralma alatt tartott bennünket, ami csak még több indulatot eredményez. Ez az oka az alkoholizmusnak, a sok válásnak, balesetnek, betegségeknek, katasztrófának, mert mi úgy gondoljuk, hogy mi majd önerőből megoldjuk a dolgokat. Csakhogy ezzel a magatartással egy ön- és környezetkárosító, szűrőberendezés- és egyéb, az előírásoknak megfelelő tárgyak nélküli gyárat nyitunk, és gyártjuk a rosszabbnál rosszabb, felelőtlenebb, dühtől forrongó elméleteket és sajnos meg is valósítjuk őket. Pedig semmi ilyesmire

Simon András grafikája

nem lenne szükségünk, ha elhinnénk és a szívünkbe, tudatunkba vésnénk, hogy van egy Irgalmas és Igazságos Isten, Aki mindig és mindent lát, és ha kérjük Őt, akkor megsegít. Ha kérjük... ha nem feledünk el újra és újra Hozzá fordulni..., ha végre feljebbvalónak tartjuk Őt a saját egoizmusunknál! Mert a veszekedés alapja az, hogy megsértődünk valamin, amit a másik mond, vagy nem mond, kritizál, vagy észre sem vesz, sokszor pedig már csak hobbiból kötekszünk és gonoszkodunk, vagy épp dachból, keményfejűségéből, hitetlenségéből.

Itt álljunk meg egy kicsit. Hitetlenség. Gondoltunk már arra, hogy talán a hitetlenségünk az oka az indulataink nagy részének? Mert nem hisszük el, hogy a Jó Isten segít? Szóval akkor nem bízunk a mi Urunkban? Vagy bízunk, csak mégis, amit látunk

az biztosabb? Biztos, hogy biztosabb? Biztosabb a márványkő, mint a feltámadás? Fontosabb idős korban az élet általi megviseltség szajkózása, mint hogy unokáinkkal együtt menjünk templomba? Helyesebb saját magunkat emberekkel magasztaltani, minthogy másokat is az Egy Isten magasztalására buzdítanánk? Mindenkinek van döntési és választási lehetősége, de senki ne vegye a bátorságot arra, hogy saját döntéseinek helyeshelytelen voltát Isten orra alá dörgölje, esetleg Őt kérje számon, Őt okolja azért, mert emberi gyarlósága ismét tévútra vitte.

Nincs annyi pillanat életünk folyamán, amennyire hálások lehetnek azért, hogy Őt életünk Urának nevezhetjük. Olyan jó érzés, amikor valami jót és szépet érzékelünk, és ezt a továbbiakban életünk és tapasztalataink részének tekinthetjük. Annyira jó érzés az, amikor egy veszekedés közepén erőt tudsz venni magadon és álljt parancsolva a nyelveden lévő indulatnak, enyhébb hangnemben és szeretettel a szavaid mögött folytatod az értekezést. Hidd el, hogy pár másodpercen belül olyan belső megnyugvás vesz rajtad erőt, mely csillapítja a benned lévő haragot, sértettséget, ezáltal talán a másik fél is másképp reagál majd, és talán végre valahára a probléma is megoldásra talál. Nagyon nehéz ezt a pontot elkapni, megélni, minden porcikád tiltakozik ellene, viszont nem lehetetlen. Olyan megvalósíthatatlannak tűnik dühtől telítetten a szeretetteljes szavakra gondolni, nem-hogy azokat kimondani. Pedig ha hívó emberek vagyunk, akkor természetesnek (bár nem egyszerűnek) kellene lennie annak, hogy képesek vagyunk legyőzni indulatainkat. Vagy azt akard mondani nekem, Kedves Olvasó, hogy képtelen vagy? Akkor milyen gyermeke is vagy Te a Te Atyádnak? Mennyire éled meg mindazt, amit hiszel és vallasz? Mennyire élsz példamutató életet? Vagy gondold, hogy az majd segít Rajtad, ha mást tartasz hibásnak, másra háritod a veszekedésért való felelősséget? Gondolod, hogy Te nem vagy hibás, hogy

helyesen használtál minden szót a mondandódban? Ennyire biztos vagy benne? Vagy esetleg azt gondolod, hogy az önostorozás a jobb megoldás? Meddig akarsz még sodródni a depresszió, makacsság, keményfejség, haragtartás, pletykálkodás árjával, úgy gondolván, hogy keresztyén létedbe ez még belefér? Miért hiszed azt, hogy a Jó Isten épp szabadságon van és nem törődik Veled? Nem érzed ezt káromlásnak? Ideje lenne azt gondolnod, hogy ezek a kérdések nem csak a szomszédra vonatkoznak, hanem Rád is!

Sokáig kérdezősködhetnék még, a lényeg viszont nem változik. Szerinted: Te, személy szerint Te, úgy éled-e mindennapjaidat, ahogyan azt keresztyén hited szerint kellene? Ezt a kérdést kell feltenned Magadnak minden alkalommal, amikor az élet fontosabb, vagy akár jelentéktelenebb döntése előtt állsz. Ha ezt választom, akkor ezzel Istennek kedves dolgot teszek, vagy épp a tatóngó mélység felé vettem az irányt. Rengeteg képletes, sőt képtelen példát mondhatnánk, viszont mindenki tudja magáról, hogy melyek a kísértései, melyek a kritikus és (el) bírálást kívánó momentumai, gondo-

latai, tettei, és mindezeket Isten Igéjének tükre elé állítva, sőt önmagunk is oda állva kell néznünk, látnunk és a továbbiakban lépkednünk az élet adta lehetőségek között. Nem azt nézve, és nem aszerint élve, hogy a másik mit tesz, azzal majd ő számol el. Figyelj oda Magadra, tisztelettel bánj azzal a testtel és lélekkel, melyet Atyád adott Tenéked. Nem érdem szerint, hanem hit által, kegyelemből.

Hidd el nekem, Kedves Olvasó, hogy ha tanácstalan vagy, a jó Isten napra pontosan mindig küld Számodra megnyugvást és gyógyírt szomorúságodra, bátorítást és útbaigazítást a gondjaid terén, sőt dicséretet és jutalmat is jötteteidért. Viszont azt hiszem, az lesz a legjobb, ha erről Te Magad is meggyőződsz. Vedd kezébe nap mint nap a napi Igét, a Bibliaolvasó Kalauzt, és meglásd, megtalálod az utad, és az út végén részese lehetsz az Ő királyságának is. Márpedig ha jó a vége, akkor mindennapjainkban sincs min aggodalmaskodnunk. Kétségeinkkel, fájdalomainkkal, indulatkezelésünk nehézségeivel, de akár a másoknak való segítségnyújtás mikéntjével is forduljunk oda a mi Atyánkhoz, és Ő

megsegít!

Számunkra az Ő segítségével sokszor nem annyira szemmel látható, kézzel fogható, mint pl. Lázár története (Jn 11, 1-45.), viszont mi is részesei lehetünk csodáknak, nem várt fordulatoknak, gyógyulásnak, újult erővel való feltöltődésnek. Isten a rossz dolgokból, betegségekből is tud kiutat, nem tétlenkedik, nem tehetetlen, hanem sokkal mélyebb összefüggésekben gondolkodik, és ha Ő nem lép, akkor azzal valami fontosabb terve van. A látszólagos mulasztás mögött ott van Isten szeretete, bölcsessége és terve (*Jézus mondta: „Lázár meghalt, és örülök, hogy nem voltam ott: tiértetek, hogy higgyetek. De menjünk el hozzá!”* Jn 11, 15), hogy a rossz dolgok során is formáljon bennünket, növelje hitünket, alázatunkat (Bibliaolvasó Kalauz, 2013., júl. 9-10. napra szánt Igemagyarázat). Kérjük a Mindenható Istent rendszeres imádságunkban, hogy segítsen imádságainkban, szándékaink, szavaink és cselekedeteink megválogatásában, segítsen jobb emberré válnunk...

Režic Annamária

Hittel, hűséggel és alázattal

CSÉMY LAJOS PROFESSZOR ÚR 90 ÉVES

Mintegy négy évtizeden keresztül egyházunk lelkészsképzése Prágában

történt. Az ötvenes évek elejétől a prágai Comenius Teológiai Fakultás a felvidéki magyar református teológusok számára egyet jelentett a nyelvi és erkölcsi „mélyvízzel”, amelybe szinte beledobták a magyar környezetből érkező, csak hiányos szlovák vagy cseh nyelvtudással rendelkező, nagy többségben falusi fiatalokat. Több száz kilométerre az otthonától, családtól kellett megtanulni „úszni ebben a mélyvízben”. Ilyenkor nem mindegy milyen „úszó-mester” tanít a víz színén maradni, és előbbre jutni. Ebben a helyzetben elengedhetetlenül fontos a Mester hitének belső kisugárzása. Ez megnyugtatja a bizonytalan helyzetben nehezen indulót. Ez a hit arról beszél, hogy Valaki elhívott, Valaki megbízott, és ez a Valaki képessé tesz arra, hogy a felszínen maradj! Amikor már látja a tanuló, hogy nem süllyed el, akkor jöhet a következő lépés, a szavak, cselekedetek olyan összhangjának elsajátítása, ami képesé tesz a továbbjutásra. Ilyenkor

elég egy kicsinyke rossz mozdulat, s máris billen-süllyed az ember. Jó megérezni, hogy a Mester csendesen, de egyértelmű hűséggel melletted van, s együtt örül veled az első sikeres karcsapásoknak, s annak, hogy már nem csupán lebegsz, sodródasz, hanem elindultál azt követve, aki előtted jár. Alázattal elfogadni, hogy a már magabiztosan „úszók” sokszor vissza sem néznek, honnan és hogyan indultak, s csak ritkán gondolnak a Mesterre, aki nélkül mindez nem sikerülhetett volna.

Kedves PROFESSZOR ÚR, Ön lelkészek nemzedékei számára a hit, hűség és alázat áldott Mestere, aki maga is arra tekintett és tekint, attól tanult és tanul, s annak a nevében tanított minket nagy-nagy türelemmel, aki előttünk jár, megváltó Urunkra. Köszönjük, köszönöm Önnek, s életéért, szolgálatáért legyen hála a Seregek Urának.

A Református Újság Szerkesztősége nevében Csoma László

Izrael – Ország? Nemzet? Gyülekezet?

Izrael törzsei – Rúben

A Biblia nem csak történeteket mond el, de betekintést is enged az emberi magatartás s világnézet formálódásába. „Rúben, te vagy elsőszülöttem, erőm, férfierőm első termése, kiválóan hatalmas, kiválóan erős.” (1. Mózes 49,3.) Így áldotta meg Jákób a fiát. Minden fiú létében megmutatkozott valami egyedülálló, amit életét jellemezte, ami életútján tanulságul szolgált. Rúben, Jákób és Lea első gyermeke, nevében is édesanyja elismerés utáni vágyát jeleníti meg, remélve, hogy elsőszülött fiáért férje elismerésében részesül. Ezért adja fiának a: „Meglátta az Úr nyomorúságomat.” 1Mózes 29,32. Egyben bizott abban, hogy férje iránti kapcsolata erősebb lesz. Abban az időben az elsőszülöttség a testvérek fölötti kiemelt rangot biztosított, s mindenből kétszeres rész járt neki. A Biblia megmutatja, hogy az elsőszülöttség nem feltétlenül jelent előjogokat. Épp ellenkezőleg, vezető helyét cselekvőképességgel és rátermettséggel kell biztosítani, amikkel nem okvetlenül bír. Rúben megpróbálja vezető helyét bebiztosítani, de ez nem sikerül neki, amivel nem tud megbékülni. Amikor mandragórát talál a mezőn (1Mózes 30,14) megpróbál anyja számára előnyt biztosítani konkurensével, Ráhellel szemben. Lea átadja a mandragórát Ráhelnek, ezzel egy éjszakára övé lesz Jákób. Fiatal férfiként ismét megpróbálkozik Rúben a vezető szerepének

érvényesítésével, amikor testvérei meg akarják ölni Józsefet, Rúben nem hagyja, hogy a családban vérontás történjen. Azt javasolja testvéreinek, hogy dobják a kiszáradt kútba Józsefet, azzal az elgondolással, hogy később megmenti. De azok nem fogadják el az idősebb testvér autoritását, s amikor távol van, megkérdezése nélkül eladják Józsefet az izmaelitáknak. Rúben kétszeresen is bűnösnek érezheti magát. Egyrészt nem képes testvérei előtt megfelelni az elsőszülöttségi elvárásoknak. Józsefet nem találva megszagatja ruháját és félelmében így kiáltott: „Nincs meg gyerek! Jaj nekem! Hova legyek?” (1.Mózes 37,30.) Másrészt, mert hagyja, hogy megtévesszék apjukat szeretett fiának halálát illetően. Évekkel később a testvérek élelemért mennek Egyiptomba, ahol testvérük elé kerülve nem ismerik fel őt. József kéri, hogy hozzák el legkisebb testvérüket, Benjámint. Nincs választási lehetőségük a Kánaán gyötrő éhínség miatt. Amikor hazatérnek Rúben saját fiait ajánlja túszul Benjámin helyett. Jákób nem fogadja el a javaslatot, és ezzel elutasítja elsőszülöttjét, mint családfőt. A Biblia leírja, hogy Rúben nem tud belenyugodni ebbe a helyzetbe. Hatalma kipróbálása érdekében megerőszkolja Ráhel szolgálóját, Jákób mellékfeleségét Bilhát. Ezt teszi Absolon is, amikor apja, Dávid király ellen fellázad. Ez a hatalomátvétel egyik jele volt az ókori keleti orszá-

gokban. Nem sokkal halála előtt Jákób megvonja tőle elsőszülöttségi jogát, és magatartásáért elmarasztalja. Jellemzően nem fogadja el az atyai áldásban mondottakat, s megpróbálja visszaszerezni vezető helyét. A pusztai vándorlás idején, annak nehézségei között is igyekeztek Rúben leszármazottai elvitatni Mózes től annak vezetői küldetését. Korah és fiai, Lévi leszármazottai, valamint Datan és Abirám és Ón, Rúben leszármazottai. (4.Mózes 16,1) Isten maga bünteti meg a tévelygőket. De Rúben törzse nem adja fel. Az ígért földjére történő bevonulás előtt Rúben és Gád, (Silpa fia) törzse közli Mózesrel, hogy nem kelnek át a Jordán folyón a többi törzsszel, hanem a folyó keleti oldalán telepednek le. Állataik nagy számára és a Jordán keleti partjának kitűnő legelőivel indokolják kérésüket. Mózes beleegyezik, s áldást mond Rúben törzsére: „Éljen Rúben, ne haljon ki ha kevés is a száma!” (5. Mózes 33,6) A történet leírja, hogy Rúben törzse aránylag kis létszámú, nem vesz részt hadjáratokban. A Biblia tanítása szerint Isten Jákób mind a négy elsőszülöttjének vezető szerepet szánt, de az aranyborjú imáadásában való részvételükért elvesztették hivatásukat. Az elsőszülöttség nem jelent megmásíthatatlanul vezetői szerepet, engedetlenség miatt könnyen elveszthető az előjogok.

*Dr. Avshalom Kapach, Israel Heute
Fordította Csoma L*

Gályarab prédikátorok nyomában

Tanulmányi kirándulás 2014. május 18-23.

A Szlovákiai Magyar Református Lelkészek Egyesülete tanulmányi kirándulást szervez 2014. május 18-23-án a gályarab prédikátorok nyomában a Deregyő-Pozsony-Bécs-Gráz-Trieszt útvonalon. Vissza a Porec - Pula - Labin - Abbázia - Budapest - Deregyő útvonalon. Részvételi díj 340 Euró, amely tartalmazza az autóbussz költséget, szállás és a reggeli, vacsora árát.

Jelentkezni lehet a következő telefonszámokon: 056 63 95396 és a 0908 035 094, és a csomalaszlo@centrum.sk e-mail címen.

Csoma László a SzMRLE elnöke

Elöljáró vagy tisztség

Egyházunk törvényes rendje szerint 6 évenként választásokkal újulnak meg gyülekezeti, egyházmegyei és egyetemes egyházi szerveink. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a legtöbb gyülekezetben még nem lett egyértelmű milyen elvárásoknak kell megfelelniük a jelölteknek, sőt az sem világos, hogy vannak e törvényben, rendeletben meghatározott feltételei annak, hogy valaki jelöltté váljon. Így a választások után derül csak ki, hogy valaki „csak tisztségre” jutott, vagy valódi elöljárója is a gyülekezetnek! A kettő, ugyanis nem feltétlenül jelenti ugyanazt. Új rovatot indítva, örömmel adunk teret olvasóink számára, hogy leírják milyen elvárásaik vannak egy gyülekezeti elöljáróval, azaz presbiterrel és gondnokkal szemben. Nem várunk tudományos tanulmányokat, sokkal inkább észrevételeket, sokkal inkább igei alapú meglátásokat. Bevezetőként a presbiteri szolgálat történelmi kialakulását ismertető tanulmányt közlünk Kis Endre József, sárospataki ref. testvérünk tollából „A PRESBITÉRIUM TÖRTÉNETI KIALAKULÁSA MAGYARORSZÁGON” címmel.

A PRESBITÉRIUM TÖRTÉNETI KIALAKULÁSA MAGYARORSZÁGON

A reformáció megújulási mozgalma mindenütt megegyezett abban, hogy vissza szeretne térni az őskeresztyén egyház modelljéhez, de ez a törekvés minden országban többé-kevésbé eltérően – az adott viszonyoknak megfelelően és fokozatosan – teljesedett. A lutheri és kálvini egyházak nyugaton elvetették a római katolikus egyház-szervezet hierarchiáját, bennük az esperesi, püspöki tisztségekkel és bevezették a helyi sajátosságokhoz szabott, presbiteri egyházkormányzati rendszert. Ennek teológiai alapját az egyetemes papság elve szolgáltatta, amely szerint nincs külön papi rend, viszont az egyház valamennyi tagjának lehet üdvközvetítő szerepe. Gyakorlati alapját pedig a gyülekezeteként, kezdetben klerikus, majd laikus, világi többségű presbitériumok megalakítása és a közösségi irányítást minden szinten bevezető, evangéliumi demokratizmus jelentette.

A magyar evangélikusok és reformátusok a reformáció századában három országban – jobbra a Felvidékre szorító Magyar Királyságban, a török hódoltság területén és az Erdélyi Fejedelemségben – szervezik meg egyházaikat. Egyik impériumban sincsenek meg azok a művelődési, társadalmi, gazdasági feltételek, amelyek a Brit szigeteken, Svájcban vagy a Németalföldön megvannak. Ráadásul ezekben az országrészekben sem egyformák a társadalmi és vallási viszonyok. Következésképpen, az egyház-szervezet és benne a presbiteri rendszer egyházunkban megkésettén és a nyugatitól eltérő módon formálódik.

A magyar reformátorok egyik leg-

nagyobb szellemisége, Szegedi Kis István (1505-1572) a főművében a presbiteriális egyházkormányzás teológiai megalapozásával azt a közösségi vezetést hangsúlyozta, melyet Kálvin János vezetett be. Ezek szerint Kálvin gyülekezetében presbiternek válasszának (1541): „...olyan embereket, akiknek élete rendes, tekintélyes, kifogástalan és minden gyanúsításon felül álló, főleg, pedig, akik istenfélők és megfelelő, lelki kultúráltsággal rendelkeznek. Ezeket úgy kell választani, hogy minden városrészben legyenek közöttük, hogy mindenkit szemmel tarthassanak.” „Az ő tiszttük, hogy felügyeljenek minden egyes ember életére és szeretetteljesen figyelmeztessék azokat, akikről úgy látják, hogy eltévelyednek vagy rendetlen életmódot folytatnak és amikor szükséges, jelentést tegyenek a Lelkipásztorok Testületének, mely a testvéri fegyelmezést gyakorolja és gyakoroltatja.”

Évente 12 presbitert választanak, akiket a lelkipásztorok javaslatára a Kistanács jelöl és megválasztásukat a Kétszázak Tanácsa hagyja jóvá. Egy próbaév végén, ha beváltak, esküt tesznek, s a választott Tanács évente dönt arról, hogy megmaradhatnak-e ebben a tisztségükben. A lelkipásztorokkal együtt alkotnak konzisztóriumot. Hentente üléseznek, melyen a városi tanács egy tagja elnököl. A genfi presbiterek az úrvacsorai istentiszteleten segítenek a bor szent jegyének kiosztásában. Évente végiglátogatják a rájuk bízott családokat, hogy megbizonyosodjanak azok krisztusi hitéről és életéről.

Szegedi Kis Istvánnál a püspökök és presbiterek tiszte az egyház irányítása, vagyis az egyházi törvények alkotása, lelkipásztorok választása és beiktatása, egyházfegyelmezés, bíráskodás, tanítás, szeretetszolgálat. Azonban mind a püspök, mind a presbiter alatt lelkipásztorokat ért. Az egyház igazi feje Jézus Krisztus, a tisztség-

viselők neki engedelmeskedve, az ő akaratának végrehajtói. Az egyház legfelső, közösségi irányító szerve a gyülekezetek küldötteiből – ugyancsak lelkipásztorokból – álló szenátus, később zsinat.

A Tarcali Zsinat elismeri a presbitériumok alakításának bibliai alapjait, meg is engedi a nyugati típusú presbitériumok szervezését a magyar református gyülekezeteknek, de nem teszi ezt kötelezővé. Mivel a határozatát nem a hazai viszonyokra szabták, egyesek szerint „elszigetelt jelenség, irodalmi ereklye maradt”. A II. Helvét Hitvallást országosan kötelezőnek elfogadó Debreceni Zsinat (1567) ugyancsak a zsinat-presbiteri egyházkormányzás mellett foglal állást.

Mind ezek a törekvések azt mutatják, hogy a magyar reformátusság hitvalló elvek alapján kívánta egyházát szervezni, ez azonban csupán az adott – rendi, nemesi – társadalom viszonyaira szabva épülhetett és alakíthatta ki institucionális sajátosságait. A XVI. századi gyülekezeti tagságnak valójában nem merült fel az az igénye, hogy kivegyerészt az egyházkormányzásból. A számukra az volt a természetes, hogy azt egészében a lelkipásztorokra, ill. azok testületeire bízzák. A diakónus, tanító, presbiter, senior, lelkipásztor, püspök – kifejezéseket gyakran egymás szinonimájaként használták, vagyis, bizonyos értelemben a püspök, lelkipásztor, tanító, senior, diakónus egyaránt presbitert is jelentett. A reformáció századában, amikor presbitériumról beszélnek, kizárólag vagy döntő többségében lelkipásztorokból álló testületet értettek alatta és legtöbbször egyházi konzilium, konzisztórium, magisztrátus, szenátus, egyháztanács – elnevezéseken említették.

Az 1500-as évek második felében a Kárpát-medence magyar lakossága a főnemesi családokkal és a nemesség

egészével az élén, döntő többségében protestáns, főként református felekezetű. Következésképpen, az egyházi és világi hatóságban azonos felekezetű tisztségviselők irányítanak, egymásra utaltan és kiegészítve egymás munkáját. Az egyház közeleti képviselőitől, anyagi, szellemi szükségleteiről a főúri mecénások gondoskodnak, amire a középkori, rendi társadalomból örökölt kegyúri jog (jus patronatus ecclesiam) hatalmazza fel őket protestáns viszonylatban is. A kegyúri jog megszerezhető az egyháznak a szükséges javadalmazásokkal történő ellátásával, templomépítéshez szükséges telek adományozásával, saját költségen templom építésével. A kegyúr kötelessége az egyházi épületek karban tartása, az egyház gazdálkodásának felügyelete, ha szükséges, politikai védelme, rendkívüli esetben (vis maior) az eklézsia kíségetése. Ugyanakkor az adott egyházközségben tiszteleti joga van, azaz a nevét a templomban kiírhatják, a hívek imádságukba foglalhatják, címerét ugyanott elhelyezhetik. Amikor a főúri mecénatúrát a köznemességé váltja fel, a kegyúri jogot már egy-egy közösség is megszerezheti. Ilyenkor a hozzájárulásuk mértéke szerint rendelkeznek szavazati joggal ebben a testületben.

Az egyház külső működésének valamennyi világi - politikai, gazdasági, jogi - feltételeit tehát a patrónus biztosította, úgy helyi, mint regionális vagy országos szinten, s ezért döntő szava volt a lelkipásztorok választása, tanárok alkalmazása, egyházi tisztségviselők megválasztása terén. Püspök-választásnál pl. a lelkipásztorok mellett szavazati joga volt a református földesúrnak, a végvári kapitánynak, a városi tanácstagnak. Az egyházfegyvelmezés súlyosabb vagy fontosabb ügyeiben, amikor egyházközségen, egyházmegegyén, szuperintendencián belül az nem volt rendezhető - pl. köztörvényes bűnelkövetés esetében - az egyházi bíróság ítéletét a világi hatóság elfogadta és végrehajtotta.

A XVII. század elején a győztes szabadságharcunkat lezáró Bécsi Béke (1606) biztosítja a protestánsok vallásszabadságát a Magyar Királyságban és az Erdélyi Fejedelemségben, de kihát a hódoltság területén élő református népesség sorsára is.

Szilvásújfalvi Anderkó Imre bihari esperes mozgalmat kezdeményezett az

episzkopalizmus megszüntetésére, mondván, hogy a presbiteri egyház-kormányzással nem egyeztethető össze a püspöki tisztség, amely a világi hatalom eszközeivel büntetve a „pápás zsarnokságot” állítja vissza. A tiszán-inneni, tiszántúli és erdélyi lelkipásztorok Váradi Zsinata (1610) azonban elítélte Szilvásújfalvi Anderkó mozgalmát, őt magát megfosztotta esperesi és lelkipásztori hivatalától és kiszolgáltatatta a világi hatóságoknak, hogy bebörtönözzék a tiszántúli püspök sértegetése miatt, majd száműzzék az Erdélyi Fejedelemségből.

Ott azonban, ahol a helyi földesúr rekatolizált és egyéb, világi hivatalnok sem támogatta a kálvinista eklézsiát, ami egyre több zaklatásnak volt kitéve mind a bécsi udvar intézkedései, mind a római katolikus egyház hatalmaskodásai miatt, tanácsosnak mutatkozott a megmaradt református erők testületé szervezése: a mai értelemben vett presbitériumok alakítása. Kezdetben még ez sem ment patrónusi támogatás nélkül. Enyingi Török István pápai várkapitány és királyi tanácsos - apjához, Bálinthoz hasonlóan - a református egyház buzgó támogatója és védelmezője. Felhatalmazza Kánizsai Pálfi János pápai esperest, később dunántúli püspököt arra, hogy szervezen presbitériumot, aki ehhez hozzá lát 1615-ben és 1617-ben felállítja azt a testületet, amely a lelkipásztor vezetése alatt működik, s amelynek 16 tagja között találunk városi tanácsost, főbíró, esküdteket, polgárt, katonát, gazdálkodót. Mint püspök 1630-ban elrendeli a presbitériumok megalakítását minden dunántúli egyházközségben. Bár az első - mai értelemben vett - presbitériumot valóban ők alapították, magát a rendszert mégsem sikerült akkor meghonosítaniuk, mert egy évszázad múltán Torkos Jakab dunántúli püspök még mindig alig talál presbitériumokat az egyházkerületében.

A nyugati egyetemjárásból hazatérő peregrinusok között számosan hívei és propagálói lettek az ott látott, presbiteri egyházkormányzati rendszernek. Így Medgyesi Pált (1605-?) az erdélyi fejedelem udvari lelkipásztorát a skótok presbiteri egyházalkotmányért vívott harca ragadta meg, amely egybe forrt a nemzeti szabadságért és az egyházi és társadalmi megújulásért vívott küzdelemmel és végül siker koronázta. Medgyesi az egyik első evangelizá-

torunk, aki azért járta az országot, hogy hirdesse az Igét. A reformok bevezetését ezen az úton szerette volna elérni, valamint a teológia művelésével, a hit és a kegyesség elmélyítésével.

Véleménye szerint az egyház presbitérium nélkül is létezhet, de a helyes szolgálatának feltétele a presbitérium, ezért ragaszkodik hozzá. Úgy véli, hogy a presbitérium egyházfegyvelmező munkája nélkül az egyház latrok barlangjává válhat: „...az ecclesia számtalan sok tudatlanokkal és amiatt megannyi istentelenekkel telik meg, holott az apostol nyilván (Ef.:4,18.) az tudatlanságot mondja lenni okának az emberek isteni élettől való elfajulásának. Nagy, derék, tágas ajtó nyílik mindenféle latorságokra, melyeket ám akármely keményen igyekezzék is a magistratus inteni, de keveset fog ez, amaz lélekre minden kétélű törnél hasítósan s szúrósabban beható, lelki fegyver nélkül, holott annak pallosa csak a bűnöst, nem a bűnt öli meg. A mi nemzetünknek szomorú példája szóljon erről, s tegyen bizonyosságot!” A presbitérium nála az egyház megtartatásának és megújulásának a záloga: „Nem tartattathatik, mondom, jobban meg az népnek igaza, mint az egész nép közzől, az ő tetszésekből is, avagy csak nem önálok nélkül állatott vének tanácsa.” - „Prédikátorokból és azok mellé adatott, igaz hivatalú, igazgató Presbiteriekből, vénekből álló, isteni rendelésbeli egyházi gyülekezet, tanács (consistoriumnak is mondják), melyre vitettetnek mindennemű, igazán egyházi ügyek, bajok és ott az Sz. Írásban kiadott törvények szerint, egyházi képpen megítéltetnek és eligazítottatnak az Istennek dicsőségére és az ő Anyaszentegyházának jó rendben tartására és épülésére.”

A fejedelem - I. Rákóczi György - azért idegenkedik a presbitériumtól, mert abban akár a paraszt ítélnetne a nemes ember fölött. Medgyesi - igaz, évekkel később - kifejti a véleményét arról, hogy szerinte a jobbágy is lehet presbiter, mert az Ige szerint mindenki - a rabszolga is - maradjon abban az állapotában, amelyben keresztyénnek elhivatott; ha a jobbágy tanuló, deákká lesz és engedni kell neki; a legkisebb szolga - akár Bálám számára - is hasznos, ha Isten parancsa szerint jár el; ha a hitre jutott jobbágy együtt fogja ítélni a világot az angyalokkal, miért ne ítéljen már e földön; aki Isten Igéjének hallgatására együtt ül

jobbágyaival a templomban, miért nem ülhet együtt a presbitériumban; Krisztus ács volt, Pál apostol sátorkészítő, de szolga és szabad mind egyik a Krisztusban (Gal.: 3,28).

A biblikus, puritánus érvelés szépen hangzó és igaz, azt azonban nem veszi figyelembe, hogy magyar viszonylatban a nemes és a jobbágy között sokkal nagyobb volt a társadalmi távolság, mint nyugaton a nemes és a polgár, vagy a polgár és a munkás között. Amikor Enyingi Török István támogatásával az első presbitériumot megalakították Pápán, a gondolata sem merült föl annak - feltehetően a jobbágyok részéről sem - hogy jobbágyok is lehetnek a soraikban.

Martonfalvi Tóth György (1635-1681) váradi, majd debreceni lelkipásztor a puritanizmus híveként az egyházi ügyek legfelsőbb szintű tárgyalására olyan zsinatot javasolt, amely a gyülekezetek által választott lelkészi és világi küldöttek gyűlése, s amelyben minden tagnak - legyen lelkipásztor vagy világi, nemes vagy nem nemes, presbiter vagy nem presbiter - egyforma szavazata van.

A presbitériumért küzdött Tolnai Dali János (1606-1660) pataki tanár, abaúji esperes. Ő angliai tanulmányútjáról hozta az indítást és a megújulást az independentizmus jegyében képzelte el. Már Angliában Szövetséget hozott létre (London, 1638) diáktársaival, megfogadva, hogy az egyház megújításáért mindent meg fognak tenni. Tolnai agresszívan fordult szembe az episkopalizmus minden formájával és minden képviselőjével. Valamennyi gyülekezetnek autonómiát, önrendelkezést, teljes szabadságot követelt és nemcsak tanítási módszereivel és kegyességi gyakorlatával, hanem még a megszokottól eltérő fellépésével, különölc öltözködésével, magatartásával is nyomatékosította elképzeléseit.

Hitbeli felfogásával maga ellen fordította a lelkipásztor-társadalom többségét. Az angliai independentizmus pedig - amelynek szerepe volt abban, hogy a szigetországban az uralkodó lefejezéséig eszkalálódjanak az események - nem volt jó ajánló levél az egyház patrónusainak világában. Így a Tokaji Zsinaton (1646) fölmentették Tolnait esperesi és lelkipásztori tisztéből, s ügyét az országos, Szatmárnémeti Zsinat elé terjesztették, amely megerősítette az egyházi tisztségből

történő elmozdítását.

Tolnai - miként Medgyesi - Lorántffy Zsuzsanna és fia, Rákóczi Zsigmond támogatásával tevékenykedhetett a felfogásának megfelelően. A fejedelemasszony megérdeklődte a presbitériumok alapításával kapcsolatos tapasztalatokat a dunántúli hitfeleitől, hivatkozott az Enyingi Török István által támogatott egyházi gyakorlatra és Zsigmond fiával együtt a presbiteri rendszer bevezetését támogatta. Újra kiadatta a Tarcal-Tordai Hitvallást. Velük szemben azonban felsorakozott az egyház lelkészi és világi vezetőinek többsége és a másik fia - II. Rákóczi György - már fejedelemként fogalmazta meg a véleményét, miszerint elfogadja a presbitériumok bibliai alapon történő felállítását, de ahol ezt erőltetik, mert nem eléggé érettek hozzá a viszonyok, ott nem erősítik, hanem inkább gyengítik vele az egyházat. A Szatmárnémeti Nemzeti Zsinat (1646), amely a három országba szakított magyar reformátusság szervezeti és tanbeli egységét kívánta reprezentálni, végeredményben a fejedelem állásfoglalását tette magáévá és emelte törvény erőre Geleji Katona István erdélyi püspök kánaonában:

„Mivel a mi Istenőtől indított őseink, akik valóban hősiesség buzgalommal megtisztították a pápista utálatosságoktól a magyar és erdélyi egyházakat, különböző akadályok miatt, melyeknek nagy többsége még ma is létezik, nem tudták felállítani magát a presbitériumot, azt mi a mi nemzetünkben is felállítani szívből óhajtuk, annak az egyházban lévő, sokrétű és jeles hasznáért, Krisztus és az apostolok rendeletének szabálya és az ősegyház gyakorlata szerint, mihelyt az ahhoz multhatatlanul szükséges, kedvező körülmények felderülnének és a mi népünknek nyomorult és szolgálai állapota és alkalmatlansága engedné, végül a legfőbb hatóságunk, s a többi, igazhitű karok és rendek ahhoz hozzájárulnának.”

Tolnai a zsinati végzések ellenére - Lorántffy Zsuzsanna fejedelemasszonynak köszönhetően - tovább taníthatott Sárospatakon és végezte később lelkipásztori szolgálatát. Erdélyben a Nagyenyedi Zsinat (1648) határozatba foglalta, hogy a gyülekezetek alakítsanak presbitériumokat. A század végére (1682) Erdélyben Gondnoki Főtanácsot hoztak létre 5 lelkészi és 5 világi taggal. A zsinati tanácskozásokba rendszeresen bevon-

ták a patrónusokat. A Főtanácsban az erdélyi főnemeknek volt döntő szavuk, s konzisztóriumukban a világi elem fokozatosan meghaladta a lelkészek arányát.

A nagyenyedihez hasonlóan járt el a Sátoraljaújhelyi Közzsinat (1650), presbitériumok alakítására bízta a Zempléni Egyházmegye egyházközségeit. A viták azonban nem csitulak: a Piskolti Zsinat (1651) a presbitériumokkal szemben foglalt állást, azzal, hogy eljárást kezdeményezhetnek a presbitériumot szervező lelkipásztorok ellen. Ettől függetlenül, Sárospatakon 1653-ban megalakították a gyülekezet presbitériumát.

A presbitérium ekkor tehát az a főként lelkipásztorokból álló testület, amelynek tagjai egyfajta tanácsosokként segítik az esperes és a püspök egyházkormányzói munkáját, de presbitériumnak nevezik az esperesek együttes tanácsát is. A szervezeti kibontakozás nem nézett könnyű időszakok elé, mivel a protestáns egyház a török hódoltságban támogatásra nem, legfeljebb toleranciára számíthatott, viszont a királyi Magyarországon az ellenreformáció a protestantizmus teljes felszámolására törekedett. A jezsuiták és a német zsoldosok betelepítését a szín református vidékekre, az egyházi javadalmak megvonását, a protestáns lakosság folyamatos zaklatását, a lelkipásztorok meghurcolását egészen a gályarabságig, a bécsi udvar rendelkezései törvényesítették. A magyar protestantizmus megsemmisítésének terve kudarcot vallott ugyan, de két évszázadon át szenvedő alanya maradt a hátrányos megkülönböztetéseknek. A felekezeti viszonyok megváltoztak: a reformátusság többségből kisebbséggé lett. Ahol megmaradt az összefüggő, homogén református felekezet - Magyar Alföld, Partium, Erdély - ott a városokban a lelkipásztorokkal együtt kormányzó városi magisztrátus hivatkozhatott arra, hogy náluk a presbiteri kormányzati rendszer ebben a formájában kezdettől fogva működik.

A magyar főnemesség döntő többsége rekatolizált, ami a református nép számára nemcsak azt jelentette, hogy elveszítette legfőbb patrónusait, hanem azt, hogy az addig őket támogató jogi, gazdasági, politikai eszközöket ellenük lehetett fordítani. A Rákóczi - szabadságharc 8 éve, benne a Szécsényi Országgyűlés (1705) mérsékelte és

részben orvosolta a protestáns sérelmeket. Ezek azonban nem szüntek meg: az egyháznak mind a szervezete, mind az intézményei folyamatos veszélyeztetettségnek voltak kitéve. 1731-ben a bécsi udvar a római katolikus főesperességek ellenőrzése alá rendelte a református egyházközségeket (Carolina Resolutio), ami erőteljes tiltakozást váltott ki és mozgósított a világi elemek összefogására. A vallási sérelmeket a protestáns rendek terjesztették elő az országgyűlésben, a bécsi udvarnál és a helytartótanácsnál pedig a protestáns egyházak köznemesi patrónusokból kikerülő ágensei próbálkoztak a kérelmek benyújtásával. A gondnokok mindenütt a világi hatóságoknál képviselték az egyház ügyeit. A XVI. században megalakult egyházkerületek vezetésében a Bodrogkeresztúri Zsinat (1734) rendszeresítette a püspök mellett a főgondnok és segédgondnok, az esperes mellett az egyházmegyei gondnok tisztségeit és fölvetette az egyházkerületek fölött tevékenykedő főkonzisztórium alapítását, élén az egyetemes főgondnokkal. Ez az erdélyihez hasonló intézmény a két hazai protestáns egyház legfelső fórumaként intézkedett volna vallási kérdésekben, ill. képviselte volna azokat a bécsi udvarnál. Mivel az egyházi ügyek irányítása ilyen módon egészében a világi főrendek kezébe került volna, a lelkipásztor-küldöttekből álló zsinatok ezt az elképzelést nem támogatták. Sőt, Sinai Miklós személyében (1730-1808) azt a szolgatársukat emelték a tiszántúli püspöki székbe, aki meggyőződéssel harcolt azért, hogy az egyházkormányzás kizárólag a lelkipásztorok joga maradjon.

A gyülekezeti presbitériumokban a lelkipásztor mellett már ott voltak a világi patrónusok (kegyuraság, főgondnok), a kurátorok, a felsőbb egyházi iskolák tanárai és egyéb református polgárok. A világiak - gyakorlatilag a nemesség - kiharcolták a Budai Zsinaton (1791) azt a zsinatpresbitéri egyházalkotmányt, amely a paritás elvét törvényesítve, a lelkipásztorok egyházkormányzati jogait részben világiakra ruházta át. Az egyház ügyeiben döntő fórumokat ettől fogva az egyházközségi presbitérium, az egyházmegyei és egyházkerületi közgyűlés, valamint az akkor évtizedenként ülésező zsinat jelentette.

A püspökválasztásnál a lelkipásztorok szavazatai mellett a főgondnok, segédgondnok és a patrónusként nyil-

vántartott református földesurak és vármegyei tisztségviselők szavazatait is figyelembe vették. A nemesség fegyveresen gyűlt össze Debrecenben, hogy a világiak egyházkormányzati szerepét érvényesítse és Sinai Miklóst félreállítva, a püspöki tisztséget a saját jelöltjével töltesse be.

A XIX. század elején a presbitérium tagjait a presbiterek választják illetve a lelkipásztor vagy a főgondnok nevezi ki. A tagok választásának gyakorlata a század közepére nyeri el maihoz hasonló módját.

Összegzőképpen elmondhatjuk, hogy a zsinatpresbitéri egyházalkotmány a Magyar Református Egyházban a világon egyedülálló módon, a másutt egymás ellenében feszülő episzkopalista és presbitéri rendszer ötvözetéből alakult ki. A római katolikus hagyományból maradt benne a püspöki és esperesi tisztség, valamint lelkipásztor egyházkormányzói szerepe, az evangélikusból a világi hatóság támogatása, mely elemek a kálvinista karaktervonásokkal együtt - mint a gyülekezeti lelkipásztor-, gondnok-, presbiterválasztás, zsinat - formálták az alakuló egyházalkotmány arculatát.

A zsinatpresbitéri rendszer kritikájaként már a két háború között fölvetik, hogy az igaz egyház kálvini ismertető jegyei közül az Ige tiszta hirdetése és a szentségek kiszolgáltatása mellett háttérbe szorul az egyházfegyelmezés és a szeretetszolgálat. A presbitériumban a kormányzás elnyomja a fegyelmezés és a másokért vállalt szolidaritás felelősségét. A kritikák rámutatnak a közösségi irányítás által követelt autonómia és a felettes döntési fórumok tevékenységének ellentmondásaira. Kifogásolják, hogy a népegyházi viszonyok között a presbitéri alkotmányt már nem bibliai alapon, hanem a társadalomban bevezetésre kerülő, parlamentáris népképviselési - azaz: közéleti - rendszerként értelmezik és használják fel. Az egyházközségi közgyűlés és a paritás elve nem igei, hanem politikai alapon kerül az alkotmányba a lelkészi és világi elemek hatalmi versengésének az eredményeként. Az utóbbi így sem következetesen alkalmazott, mert a testületi összetételben ragaszkodik a paritás elvéhez, a lelkészek és presbiterek egyenlő arányához, a tisztségek betöltésénél azonban annyira nem, hogy zsinati tisztségviselő lehet olyan személy is, aki nem lelkész és nem presbiter.

A II. világháború befejezésekor egyházunk vezetői közül sokan nyugatra menekültek. Az ateista diktatúra legsötétebb - 1950-es - éveiben az államhatalom valóságos háborút folytatott az egyházunk lelkesi és világi vezetői és gyakorlatilag minden keresztyén ember ellen. A nem mindennapi külső elnyomás ellenére, egyházunk talpon maradt. Az 1956-os forradalmunk és szabadságharcunk legázolása után a jelentősebb egyházi funkciókat csak a kommunista hatalom hozzájárulásával lehetett betölteni. Következésképpen a társadalmi osztályok módszeres szétverésével, a vezetők békepapokra cserélésével, s az egyház belső metelyezésével a presbitériumok társadalmi összetétele jelentősen megváltozott. A pártállami akaratot a diktatúra évtizedei alatt egyházi tisztségviselők hajtották végre, s noha a zsinatpresbitéri szervezetet látszólag érintetlenül hagyták, a tényleges működésére egyáltalán nem kerülhetett sor; szabad, választásról, hiteles szavazásról ebben a korszakban nem beszélhetünk. Hozzájárultak viszont ahhoz, hogy - amint világszerte a legtöbb protestáns egyházban - a múlt század második felében szolgálatba álljanak a női presbiterek és a női lelkészek.

1989 után a Magyarországi Református Egyház új törvénykönyv összeállításához fogott. Eszerint a presbitérium a létszámát saját maga határozza meg. Tagjait az egyházközség választja 6 éves ciklusra azok közül, akik legalább 3 éve teljes jogú egyháztagok. A presbitérium a gyülekezet vezető testülete, élén az egyházközség által választott lelkipásztorral és gondnokkal, mint a kettős - lelkészi és világi - elnöklés megtestesítőivel.

Mindazonáltal azt mondhatjuk, hogy a presbiterség eredeti fogalma napjainkra elhomályosult. A presbiter legtöbbször csupán az egyházi élet külső gondozója, mint ahogy a lelkipásztor „liturgikus gép”, aki a legfontosabb szolgálatát, a lelkigondozást gyakran nem végezheti a kötelező, egyéb elfoglaltságai miatt. Pedig - mondhatjuk időszerűen Ravasz Lászlóval - a presbiter a világ legelőkelőbb egyházi méltósága: egyszerre képvisel egyházi és nemzeti programot, a krisztusi emberben való lelki és erkölcsi megújulás, s egyben a magyar nemzeti kálvinizmus politikai programját.

Kiss Endre József

A Kárpát-medence Reformátussága

Beteljesedés és felszabadulás

Elsősorban a címben is jelzett két érzést jelenti horvátországi testvéreink számára a magyar református egységhez való csatlakozás. Az erről szóló dokumentumot június 28-án, a Magyar Református Egyháznak a debreceni Nagytemplomban megtartott zsinatán írta alá Csáti Szabó Lajos. A Horvátországi Református Keresztyén Kálvini Egyház püspökével az ünnepi alkalom után beszélgettünk.

Mit jelent a horvátországi magyar reformátusok számára, hogy a Magyar Református Egyház megalakulása után bő négy évvel most ők is csatlakozhattak az egységhez?

Az öröm mellett beteljesedést. Lélekben mindig is a magyar nemzet és a magyar reformátusság részének tartottuk magunkat, de fontos számunkra, hogy a magyar állam az előbbi néhány éve közjogilag is, a Magyar Református Egyház pedig most az utóbbit egyházzójogilag is megerősítette. Igaz, hogy 2009. május 22-én még nem csatlakozhattunk

az egységhez, de a híveink akkor is itt voltak Debrecenben, tanúságot téve arról, hogy mi is ide tartozunk.

A horvátországi reformátusok megosztottságuk miatt nem csatlakozhattak akkor a Magyar Református Egyházhoz. Érdemben változott a helyzet azóta?

Ahogy korábban már többször kifejtettem, a horvátországi reformátusok belső egységének újrateemtése hosszabb folyamat

eredménye lehet. Megindult a közeledés, és úgy érzékeljük, hogy a másfél évtizeddel ezelőtt kiszakadt néhány gyülekezet tagjai nyitottak a kiegyezésre, ugyanakkor pár vezető egyéni érdeke még akadályozza e szándék kiteljesedését. Amikor tavaly novemberben a Generális Konvent elnöksége elé terjesztettük a kérelmünket, azt éppen annak reményében fogalmaztuk meg, hogy a csatlakozás segíthet felgyorsítani ezt a folyamatot.

A csatlakozás ténye miként hat ezután a szolgálatukra?

Elsősorban felszabadítóan. A horvátországi reformátusság megosztottságában sajnos jelentős szerepet játszott a politika. Emiatt korábban többen megkérdőjelezték egyházunk legitimitását, hitelességét is. Azonban mostantól kezdve nem kell ezekkel a hangokkal törődnünk, nem kell a politikai intrikák, diplomáciai manőverek ingoványába ragadnunk, hanem végre arra összpontosíthatunk, ami az egyház valódi feladata.

Mi az egyház valódi feladata?

Minél magasabba emelni azt a zászlót, amit itt Debrecenben a szervezőktől kaptunk, és amin a Magyar Református Egyház pelikános címere mellett a 450 éves Heidelbergi Káté egyik legfontosabb mondata áll: „Jézus Krisztusnak tulajdona vagyok.” Tehát nem az egyik vagy a másik érdekcsoporté, politikai párté, még csak nem is ezé vagy azé a kormányé, hanem a világ egyetlen igazi uráé. Jöhet-mehet a történelem, a politika fölöttünk, mint ahogy jött-ment az elmúlt ötödfélszáz és az elmúlt húsz esztendőben is, de ami a Szentírásban áll, és amiről a Heidelbergi Káté is bizonyosságot tesz, az sohasem változik: ez pedig az, hogy a mi bizodalunk nem emberekben, hanem egyedül Istenben van, hiszen egyedül ő a megmaradásunk záloga.

Kiss Sándor, Kép: Sereg Krisztián/reformatus.hu

Kárpát-medencei református középiskolák képviselői találkoztak

Debrecenben tartották a Kárpát-medencei Református Középiskolák XVIII. Találkozóját július 6. és 10. között.

Az évente más iskola által rendezett találkozóknak idén a Debreceni Református Kollégium Gimnáziuma és Diákotthona, valamint Dóczy Gimnáziuma adott otthont. A négynapos esemény a Debreceni Kollégium fennállása 475. évfordulójához kapcsolódó rendezvénysorozat része volt.

A találkozóra negyven intézmény százhetven tanára és diákja érkezett Magyarországról, Erdélyből, Kárpátaljáról és a Felvidékről. Július 6-án, szombaton este a Kollégium Oratóriumában Vad Zsigmond esperes áhítatával kezdődött a rendezvény. Vasárnap délelőtt a Nagytemplomban úrvacsorai istentiszteleten nyitották meg hivatalosan a találkozót. Ezen az alkalmon dr. Bölcskei Gusztáv püspök szolgált. A gazdag programban a Kollégium, a Dóczy Gimnázium és Debrecen város nevezetességei mellett a nyíregyházi Állatpark, valamint a Hortobágy nevezetességeinek megtekintése is szerepelt. A kirándulások mellett

kulturális programok, fürdőlátogatás és beszélgetések segítettek kipihenni az elmúlt tanév fáradalmait, megismerni egymás örömeit és problémáit.

A találkozó július 10-én, közös nyilatkozat kiadásával ért véget. Ebben hangsúlyozzák azt az elvárást, hogy a Kárpát-régió valamennyi állama biztosítsa a keresztyén óvodát és iskolát választó szülők számára az intézmények elérhetőségét. Hálát adnak az elmúlt év eredményeiért, s felsorolják a szerintük megoldásra váró feladatokat: méltányosságot és igazságos elbírálást kérnek a határon túli és a magyarországi oktatási intézmények számára, finanszírozási és szakmai kérdésekben egyaránt.

Az oktatási rendszer átalakításának folyamatáról úgy vélekednek: „Régi jogtalanságot szüntet meg a hit- és erkölcsoktatás bevezetése az állami iskolákban; kérjük, hogy a finanszírozás területén ne születessen újabb igazságtalanság. Kiszámíthatóbb lenne a változások iránya, ha a szaktárca átfogó tájékoztatást adna a tanévet előkészítő jogszabályok

megalkotásának menetrendjéről. A párbeszéd érdekében kérjük és javasoljuk, hogy az Országos Református Tanáregyesület Közgyűlése és a Magyarországi Református Egyház mielőbb tekintse át, milyen módon szervezhetjük meg azt a szakmai érdekképviseleti testületet, ami a létrejövő Nemzeti Pedagógus Karral stratégiai partneri megállapodást köthet.”

„Történelmi örökségünk arra indít bennünket, hogy intézményrendszerünk erősítse belső összetartozását. Megfontolásra ajánljuk a tanu-

lasi utak védelmét, a tehetség gondozás hálózatos koordinációját, a határon átnyúló regionális együttműködést, a jó gyakorlatok átvételét, a hit- és erkölcs tanoktatás tartalmi rendszerének fokozatos közelítését, az iskolák működésének összehangolását és a keresztyén nevelés tudatosságának erősítését” – áll a huszonöt magyarországi, hat erdélyi, három partiumi, három kárpátaljai, egy felvidéki intézmény és öt református tanügy-irányítási illetve pedagógiai szakmai szolgáltató szervezet által kiadott nyilatkozatban.

Forrás: *ttr.e.hu*

Ünnepi Közös Zsinat

A Közös Zsinat elfogadta a Heidelbergi Káté magyar fordításának új szövegváltozatát és módosította a Magyar Református Egyház alkotmányát június 28-án a debreceni Nagytemplomban. Az Egyház felvette soraiba a Horvátországi Református Keresztyén Kálvini Egyházat is.

„A második találkozás a fontosabb, mint az első, hiszen azt jelzi, van folytatás” – mondta Bölcskei Gusztáv arra utalva köszöntőjében, hogy a Magyar Református Egyház Zsinata 2009. május 22. után ült újra össze. A püspök üdvözölt minden megjelent egyházat, egyházi szervezetet és közéleti szereplőt. Köszöntötte a Magyar Református Egyház Zsinatának küldötteit és a Generális Konvent tagjait, az evangélikus, a katolikus és a baptista egyház vezetőit, valamint a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának főtítkáráit. A püspök hangsúlyozta Jan-Gerd Heetderks, a Református Egyházak Világközössége (REV) európai vezetőjének jelenlétét, ahogy az Európai Egyházak Konferenciájának főtítkáráét, Guy Liagre-ét is. A tiszántúli püspök azt is megköszönte, hogy a litván, valamint a lengyel református egyházak vezetői vendégként részt vesznek az alkalmon.

Új fordítás

„Ünnepi ülésünk egyben hálaadás és megemlékezés a Heidelbergi Káté 450. évfordulójáról” – vezette fel az első napirendi pontot Varga Attila, királyhágómelléki főgondnok, a zsinati ülés moderátora. Tőle Fekete Károly, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem rektora, a fordítóbizottság tagja, a most megjelent kátémagyarázat szerzője vette át a szót. (A könyvbemutatóra délután került sor.) A rektor a káté sajátosságai közül kiemelte, hogy az üdvözbizonyosság, a kiválasztottság domborodik ki belőle, és a hitvallási iraton a praktikusság vonul végig. A káté válasz a reformátusokat sákramentumtagadónak bélyegző vádakra, s a hegyi beszéd szellemében magyarázza a tízparancsolatot, és mindvégig hangsúlyosan az egyetlen közbenjárót, Jézus Krisztust hirdeti.

Fekete Károly előadása után Jan-Gerd Heetderks, a REV európai vezetője a külföldi vendégek és az európai reformátusok nevében mondta el köszöntőjét. Felidézte a káté egy kérdését, amit a modern gondolkodásra rímelőnek tart, majd kijelentette, hogy az európai egyházaknak közösen kell keresniük azt a nyelvet, amellyel megszólítható a ma embere.

Ezt követően a Heidelbergi Káté megújított fordítását terjesztette elő Bölcskei Gusztáv, aki felvázolta, milyen körülmények között született meg a közös kátékiadás gondolata, majd a mai nyelvzetű, egységes szöveg. (Erről részletesen olvashatnak Megújult a hitvallás című írásunkban.) Ismertette, hogy a Generális Konvent tavalyi határozata értelmében a magyar kiadás mellett megjelent az a díszkiadás, amelyben a magyar mellett szlovákul, románul, angolul és németül is olvasható majd a Heidelbergi Káté. A Generális Konvent tervezi, hogy a jövőben más, Kárpát-medencében élő nemzetek nyelvére is lefordítsák a hitvallást. A püspök arról is beszámolt, hogy a Generális Konvent döntése nyomán megindultak egy, a fiatalok oktatásában jól használható református káté elkészítésének előkészületei is.

A Zsinat szavazással fogadta el, hogy a Magyar Református Egyház egységesen használt szövegű hitvallása a Heidelbergi Kátét Fordító Bizottság által 2013-ban átdolgozott szöveg legyen.

Új tag

A Horvátországi Református Keresztyén Kálvini Egyház belső megosztottsága miatt nem csatlakozhattak a Magyar Református Egyházhoz 2009-ben, de a 2011-ben lezajlott tisztújítások után enyhült a feszültség, így juthatott el addig, hogy a Magyar Református Egyház tagjává válhasson. „Ezzel teljes lett a Kárpát-medencei református egység” – mondta Csomós József tiszáninneri püspök. A Horvátországi Református Keresztyén Kálvini Egyház képviselőjében Csáti Szabó Lajos püspök látta el kézjeggyével a ratifikációs okmányt.

Alkotmánymódosítás

A Magyar Református Egyház Alkotmányának módosítási javaslatát Szabó István, dunamelléki püspök foglalta össze. Csak azokban a kérdésekben történt változtatás a Közös Zsinat határozata szerint, ahol a korábbi szövegben pontatlanságok voltak felfedezhetőek, vagy az újonnan belépők miatt vált az szükségessé. Ilyen volt egyebek mellett a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház, a Kárpát-medencén kívüli magyar református közösségek, a horvátországi reformátusok csatlakozásának és képviselőjének ügye.

Az alkotmánymódosítás után a Magyar Református Egyház Zsinata elfogadta az ülés zárónyilatkozatát.

A Magyar Református Egyház közös zsinata zárónyilatkozata

Mi, magyar reformátusok, Istennel és egymással kötött szövetségünket megerősítve zsinati közösségünkben adunk hálát hitvallásunkért, a 450 esztendő s Heidelbergi Kátéért. Így fogadjuk el a Káté szövegének átdolgozott, új magyar fordítását is. A Heidelbergi Káté olyan hitvallás, amely az emberi kifejezőképesség töredékes eszközeivel fogalmazza meg Istenbe vetett hitünket és ad számot a keresztyén életéről. Olyan formában, amely számos eltérő kultúrában váltott ki azonos hatást: összegyűjtött és megtartott.

Tudjuk, hogy Krisztuséi vagyunk, aki vigasztalja, vezet, megtartja népét. Ennek a boldog bizonyosságnak és szilárd hitnek ma is érvényes és világos kifejezése a Heidelbergi Káté, amely ugyanakkor jelzi, hogy a magyar reformátusok elválaszthatatlanul kapcsolódnak egy határokon és kontinenseken átívelő értékközösséghez. Nincs olyan nyelvi, kulturális, történelmi határ, ami megoszthatná keresztyén testvériségünket, amely ebben a hitvallásban jut kifejezésre. A Heidelbergi Káté minden nyelven és minden korban ugyanazt hirdeti: Krisztus váltságát és valóságát az ember életében, megszentelő jelenlétét az egyházban. A Kárpát-medencei népek nyelvén kiadott Heidelbergi Káté pedig üzenet: a népek megbékélésében az üdvözítő Istenhez tartozva vagyunk egymás testvérei.

Soli Deo Gloria!

A Magyar Református Egyház Zsinatának hivatalos ülése után hálaadó, ünnepi úrvacsorás istentiszteletet tartottak.

-reformatus.hu-

KERESSÜK MEG A BIBLIÁBAN!

Kedves Olvasóink! Szerkesztőségünk nevében szeretnék köszönetet mondani e rovatunk megfejtoinek. Lapunk fennállásának 20 éve alatt mintegy 300 olvasónk kapcsolódott be a „Keressük meg a Bibliában” című rovatunk megfejtoi körébe. Örömmel olvastuk a beküldött megfejtesekhez írt rövid üzeneteket. „Ennek a rovatnak köszönhetően kezdtem el rendszeresen olvasni a Szentírást.” írta egy nőtestvérünk. A másik csak annyi: 89 éves vagyok. Legyen áldott az Úr, hogy Szentlelke munkálkodik, hitben erősít. Sajnos vannak esetek, amikor nem tudjuk közölni a megfejto nevéét, mivel elfelejtette megírni. Mostani megfejto között 2

testvérrel több lenne, ha a név is szerepelt volna a borítékon.

Tekintettel arra, hogy lapunk 20 évvel ezelőtt jelent meg először, megfejtoink Bogoly János: Templomaink című kötetét kapják ajándékkul. Az évforduló alkalmából szeptember végén „Biblia hétvégére” hívjuk meg a leghűségesebb megfejtoinket. Díjmentes szállást és ellátást a Református Tanulmányi Központban biztosítunk, ahol Szerkesztőségünk tagjaival is megismerkedhetnek, valamint autóbussz-kirándulás keretében mutatjuk meg Bodroghöz és Ung-vidék nevezetességeit.

Csoma László, ref. lelkész

1. „Akkor az kiáltottak az Izráel fiai, mondván: te ellened, mert elhagytuk a mi Istenünket, és szolgáltunk a Baáloknak.” (Bírák 10,..)
2. „Cselekedjél azért a te szolgáladdal, mert az Úr előtt szövetséget kötöttél én velem, a te szolgáladdal. Ha azonban van bennem, ölj meg te; miért vinnél atyádhhoz engemet?” 1Sámuel 20,..)
3. „Aki az ő felebarátját, vétkezik; aki pedig a szegényekkel kegyelmességet boldog az!” (Salamon Példabeszédei 14,..)
4. „Azután ezt e népnek: Ezt mondja az Úr: Ímé, én adom néktek az élet útját és a halál útját.” (Jeremiás 21,..)
5. „Mert kívánok én és nem áldozatot: az Istennek inkább, mintsem égőáldozatokat.” (Hóseás 6,..)
6. „Ha én bennem és az én beszédeim bennetek maradnak, amit csak akartok, és meglesz az néktek.” (János ev. 15,..)
7. „Azért mivelhogy bízunk, és tudjuk, hogy e testben lakván, távol az Úrtól.” (2Kor 5,..)
8. „És ti Ő benne vagytok aki feje minden fejedelemségnek és hatalmasságnak;” (Kolossé 2,..)
9. „És ezért új a közbenjárója ő, hogy meghalván az első szövetségbeli bűnök váltságáért, a hivatottak elnyerjék az örökségnek ígértét.” (Zsidókhoz 9,..)
10. „Meg tudja az Úr a kegyeseket a kísértésekből, a pedig az ítélet napjára büntetésre fenntartani.” (2Péter 2,..)

A Károlyi Gáspár fordítású Biblia alapján a rejtvényt összeállította: Györky Szilvia, Alsómihalyi.
Megfejteseiket 2013. szeptember 20-ig küldhetik el Szerkesztőségünk címére: Református Újság Szerkesztősége,
Hlavná 216., 07674 Drahiňov - Deregnýo

MEGFEJTŐK: **Abara:** Dupály Csilla, Erdélyi Zsuzsa; **Alsólánc:** özv. Sztítás Béláné; **Barsvárád:** özv. Bertók Istvánné; **Bátorkeszi:** özv. Varga Béláné, Szegi Eleonóra, Bóna Erika, Kočkovič Barbara, Szombath Lilla; **Berzété:** Szanko Mónika; **Bodrogszerdahely:** Kiss Magdaléna, özv. Taskovics Lászlóné; **Borzova:** Mezei Margit; **Ersekkéty:** özv. Földi Jenőné; **Felsőlánc:** Komjátý Istvánné, Kohut Tamara; **Gömörhorka:** Szabari Erzsébet; **Hardicsa:** Oláh Istvánné; **Harmac:** Faragó Irén; **Kaposkelecseny:** özv. Szanyi Gyuláné; **Kassa:** Chován Jánosné; **Királyhelmec:** Kulcsár Eleonóra, Bók Zoltánné; **Kisráska:** Matovcsik Jánosné, Molnár Sándorné; **Komárom:** Bajcsi Márta; **Kulcsod:** H a l g a s Ildikó; **Ladmóc:** Vida Boglárka; **Marcelháza:** Czibor Irma; **Migléc:** Pataky Bertalanné, özv. Gálffy Gusztávné; **Nagybalog:** Tóth Katalin; **Nagykapos:** özv. Veres Józsefné; **Nagykövesd:** Kiss Erzsébet, Lipán Márta; **Nagymegyer:** Családi Irén; **Nagyráska:** Takács Józsefné; **Nagysalló:** özv. Kovács Lajosné, Kakas Sándor; **Negyed:** Farkas Irma, özv. Józsa Andrásné; **Örös:** Kenéz Mária; **Reste:** özv. Kövesdi Jánosné, ing. Damko Valéria; **Réte:** özv. Sándor Józsefné; **Rozsnyó:** Kovács Zoltánné; **Szádalmás:** Kardos Béláné; **Tizzacsernyó:** özv. Kiss Margit, Galambos Katalin; **Töhöl:** Császár Viola; **Tornagörgő:** Körtvély Péter; **Újlót:** Tildi Rozália

NYERTESEK: **Bajcsi Márta** - Komárom; **Családi Irén** - Nagymegyer; **Faragó Irén** - Harmac; **Galambos Katalin** - Tizzacsernyó; **Kakas Sándor** - Nagysalló; **Pataky Bertalanné** - Migléc; **Vida Boglárka** - Ladmóc

ELADÓ

kitűnő állapotban levő WEINBACH
zongora.

Érdeklődni lehet a 0908 035094-es
telefonszámon.

MEGHÍVÓ

A Magyar Református Lelkésze-
gyesület 2013. július 29.- augusztus
01. között Kassán, a református tem-
plomban tartja nyári konferenciáját.
Szállás és étkezés a Horsé Inn
Pension-ban (Zvonarska 17.) rész-
vételi hozzájárulás 10.000.- Ft./fő. A
jelentkezés határideje ugyan lejárt,
de még néhány hely kiadó.

Jelentkezni lehet: Református
Lelkészi Hivatal Kassa, 2013. július
25-ig.

PROGRAM

2013. július 29.

18.00 Megnyitó istentisztelet
A konferencia megnyitása
19.00 Vacsora

2013. július 30.

08.00 Reggeli
09.00 Áhítat: Bagi László lelkipásztor
10.00 Előadás: Balassa Zoltán
11.00 Előadás: Tökéczki László
12.00 Megbeszélés
13.00 Ebéd
14.00 Szabad program
19.00 Vacsora

2013. július 31.

08.00 Reggeli
09.00 Áhítat: Oláh Mátyás
10.00 Előadás: Tökés László
11.00 Előadás: dr. Csohány János
12.00 Megbeszélés
13.00 Ebéd
14.00 Szabad program
19.00 Vacsora

2013. augusztus 1.

08.00 Reggeli
09.00 Áhítat: Varga Károly
10.00 Előadás: Papp Vilmos
11.00 Megbeszélés
12.00 Ebéd, hazautazás

Gyerekkoldal

Zákeus

„Ezután (Jézus) Jerikóba ért, és áthaladt rajta. Élt ott egy Zákeus nevű gazdag ember, aki fővámszedő volt. Szerette volna látni, hogy ki az a Jézus, de kistermetű lévén, nem láthatta a sokaságtól. Ezért előre futott és felmászott egy vadfügefára, hogy lássa őt, mert arra kellett elmennie. Amikor Jézus odaért, felnézett, és így szólt hozzá: „Zákeus, szállj le hamar, mert ma a te házában kell megszállnom.” Ekkor sietve leszállt, és örömmel befogadta.” (Lukács 19:1-6)

Zákeus története a Bibliában egy olyan esemény, amely azt bizonyítja, hogy nem fontos, milyenek vagyunk, magasak vagy alacsonyak, hogy milyen messze vagyunk Jézustól, ha szívünkben megszületik az akarat, hogy meglássuk Őt, úgy Ő is meglát, és megismer minket.

Zákeus egy vámszedő volt. Nem túl szép foglalkozás, amelyet sokan megvetettek, mert a vámszedők a saját zsebükre is dolgoztak gyakran. Ezért Zákeus sem volt közkedvelt.

Egyszer azonban az ő életében is elérkezett a pillanat, amikor minden megváltozott. Ez a nap akkor jött el, amikor Jézus megérkezett Jerikóba, ahol Zákeus lakott. Sokan ismerték, és szerették Jézust, ezért nagy tömeg gyűlt össze, hogy akár csak egy pillanatra is találkozhassanak vele.

Zákeus is látni akarta Jézust. Az emberek azonban hátat fordítottak neki, és nem engedték előre, nem érdekelték őket, hogy kis termetű.

Zákeus akkor megértette, hogy most neki magának kell cselekednie, különben lemarad arról, hogy lássa Jézust. Megértette azt is, hogy őt nem szeretik az emberek. Talán egy pillanatra el is szomorodott az életén, hogy hova jutatta őt kapzsisága eddig: az emberek háta mögé, ahol senki

nem akart segíteni rajta.

De nem adta fel. Ezért mászott fel a fára, hogy akár csak távolról is, meglássa azt az embert, akiről már annyit hallott. Nem hitte, hogy egyetlen találkozás Jézussal bármit változtatna az életén. Mégis, minden más lett. Őt, aki esélytelennek tartotta magát, aki már eljátszott sok lehetőséget az életében, őt látta meg Jézus.

Jézus meglátta benne azt a kevéske jót, amit már ő sem látott magában.

Jézus kegyelme éppen így működik. Ő látja minden hibánkat, azt is, amit az emberek tudnak rólunk, azt is, amit még ők sem. Nekünk adja kegyelmét, nem azért, mert megérdemeljük, hanem azért, mert szeret. Akkor ad esélyt, akkor bocsát meg, amikor más már nem tenné.

Zákeus teljes élete megváltozott ezután. Örömmel fogadta be Őt, mert megértette, hogy Jézussal minden megváltozhat. Újra kezdheti az életét, mintha újjászületett volna. Megbánhatja mindazt a rosszat, amit valaha társai ellen elkövetett. Tehet jót, és cselekedhet áldottan. Jézust befogadta, és megértette, hogy általa Isten a lehetetlent is lehetségessé változtatja.

Imádság: Istenem, köszönöm, hogy Te szeretsz a legjobban a világon, és Te meglátod a legkisebbet is. Köszönöm, hogy engem is eljöttél megmenteni Jézus által, aki értem is győzedelmeskedett a halálon. Ámen.

Györky Szilvia, Alsómihalyi

